

S-eXchange

สังวาสาระ ปีที่ ๓ ฉบับที่ ๑๗ กรกฎาคม - กันยายน ๒๕๔๙

ใครปลุกให้เยาวชน ตกหลุมบ่วงโลก

- ★ ฉะลอนเด็กอย่างไร
เมื่อผู้ใหญ่ชอบ 'วันพรรค' อธิษธรรม
- ★ คลายสงสัย ทำไมวัยรุ่นชอบกั๊งวอลเรื่องอู้
- ★ ตลาดไม้ประดับใหญ่ที่สุดในเมืองไทย
- ★ คนออร์ประชาณิมิต
เผยวิธีจัดหลักสูตรเพศศึกษา ๖ ปี
- ★ การศึกษาแบบไหน
ที่ปลดปล่อยเยาวชนให้ป็น 'ไท'

อาชีวศึกษาระดมอบรมครู ผู้สอนเพศศึกษา

ทีมงานก้าวอย่างฯ อาชีวศึกษา จัดอบรมครูผู้สอนวิชาเพศศึกษา และรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการของสถานศึกษาในจังหวัดเป้าหมายทั่วประเทศ ทั้งหมด ๕ รุ่น รวม ๗๑ แห่ง ตั้งแต่เดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม

เครือข่าย V-Teen กรุงเทพฯ จัดค่ายเพศศึกษารุ่นที่ ๓

เครือข่าย V-Teen กรุงเทพฯ จัดค่ายพัฒนาแกนนำเยาวชนเรื่องเพศศึกษา รุ่น ๓ โดยมีนักเรียนจากโรงเรียนมัธยมศึกษา ๒ แห่ง มัธยมวัดธาตุทอง และสตรีวิทยา ๒ เข้าร่วมกิจกรรม เมื่อวันที่ ๑๖-๑๘ มิถุนายน ณ วีเทรน อินเตอร์เนชั่นแนลเฮาส์ กรุงเทพฯ

อุบลราชธานี

ค่ายละครสร้างสรรค์

กลุ่มเยาวชนตุ้มโฮมอีสาน รวมตัวเยาวชนจากโรงเรียนต่างๆ ๑๑ แห่งในจังหวัดอุบลราชธานี และศรีสะเกษ จัดค่ายละครสร้างสรรค์เพื่อสร้างความเข้าใจในเรื่องเพศและเอดส์ โดยมีกลุ่มบางพลีย์ โรงพยาบาลพระศรีมหาโพธิ์ ทีมวิทยากรหลักก้าวอย่างฯ และอาจารย์เป็นผู้สนับสนุน เมื่อเดือนเมษายนและพฤษภาคม

ศรีสะเกษ

ทีมงานก้าวอย่างฯ ตะวันตก อบรมครูเพศศึกษา

ทีมงานก้าวอย่างฯ ภาคตะวันตก จัดอบรมครูสอนเพศศึกษาจาก ฉะเชิงเทรา เขต ๒ ราชบุรี เพชรบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม นครปฐม และกาญจนบุรี จำนวน ๓ รุ่น ๑๐ ห้องอบรม เมื่อเดือนมีนาคมถึงพฤษภาคม

ทีมงานก้าวอย่างฯ ภาคใต้ อบรมครูผู้สอนเพศศึกษา

ทีมงานก้าวอย่างฯ ภาคใต้ จัดอบรมครูผู้สอนเพศศึกษาของโรงเรียนในจังหวัดพังงา นครศรีธรรมราช สตูล และพัทลุง รวม ๓ รุ่น เมื่อเดือนเมษายนและพฤษภาคม

สารบัญ

- คนในข่าว.....๒
- รอบรู้บ้านเรา.....๕
- บางกอกชอกไชก.....๖
- กาเบบมูม.....๗
 - >>พนันบอล... เด็ก 'เสียคน' ง่ายกว่าผู้ใหญ่หรือ?
- บทความจากเครือข่าย.....๘
 - >>การศึกษาเพื่อความเป็นไท
- โรงเรียนของเราน่าอยู่.....๙
 - >>สอนเพศศึกษา ๖ ปี ที่หนองรีประชานิมิต
- ฉบับความคิด.....๑๐
 - >>จะสอนเด็กอย่างไร เมื่อผู้ใหญ่ขอ 'เว้นวรรค' จริยธรรม
- เรื่องประจำฉบับ.....๑๒
 - >>กันหลุมของคนลุ่มหลงลูกหนัง
- บ้านเล่น.....๑๖
 - >>ความเป็นชายแบบ 'ล้ำๆ' ที่ 'ซ้าๆ' จน 'ซ้าๆ' ในนิตยสารผู้ชายจีเอ็ม พลัส
- ห้องลูกที่ปรึกษา.....๑๗
 - >>ทำไมวัยรุ่นถึงชอบกังวลเรื่องจู๋
- คือความเข้าใจ.....๑๘
 - >>ความกลัว...
- มอมมูมเขาว์.....๑๙
 - >>ทำไมวัยรุ่นชอบพนันบอล
- ลอนรักสลักใจ.....๒๐
- เคล็ดลับหลังห้อง.....๒๒
 - >>คำตอบในคำถาม
- หนึ่งคุณครู หนึ่งพลัดถิ่น....๒๓
 - >>'อรพินโฮมสเตย์' สัมผัสชีวิตชาวสวนยางเมืองตรัง
- เที่ยวทั่วไทยไปกับเอ็มที.....๒๔
 - >>ตลาดนัดธนบุรี สนามหลวง ๒
- sextertainment.....๒๕
 - >>โยเล่าเสียงนวลน้อง ล่องลิ่ หนีหาย
- หับห้อยน้อยนำโชค.....๒๖
- เยี่ยม...ยาวบน.....๒๗
 - >>กลุ่มหมากเล็บแมว
- เล่นสนุก มุกก้าวข้าม.....๒๘

บทบรรณาธิการ

นักเดินทาง

'น้องเอื้อ' เด็กหญิงวัย ๗ ขวบ เป็นลูกสาวคนโตของครอบครัวชนชั้นกลางในกรุงเทพฯ พ่อแม่ของน้องเอื้อส่งเธอและ 'น้องเอม' ลูกสาวคนเล็กวัย ๕ ขวบไปเข้าโรงเรียนที่มุ่งสอนตามความสนใจของผู้เรียน

น้องเอื้อและน้องเอม 'ไม่ต้อง' 'ไม่ต้องอ่าน' 'ตำราวิชาการ' สองพี่น้องเป็นเด็กอารมณ์ดี เอื้อเพื่อพ่อแม่ ไม่ติดโทรศัพท์ ไม่ดื่มน้ำอัดลม ชอบฟังนิทาน ชอบร้องเพลง ชอบเดินรำตามเพลง ชอบวาดรูป และที่สำคัญชอบเล่นสนุกไปตามประสาเด็ก

๗ ขวบแล้ว น้องเอื้อยังไม่ออก เขียนไม่ได้ มิพักต้องพูดถึงน้องเอมที่ยังเล็กกว่า เพราะโรงเรียนมีแนวคิดว่า หากเด็กสนใจและอยากที่จะเขียน/อ่านเมื่อไหร่ ก็ค่อยลงมือสอน ดังนั้นน้องเอื้อจึงยังไม่รู้จักการสะกดคำ แต่หลังจากเริ่มสนใจใคร่จะเขียนหนังสือได้ เธอจะใช้วิธีจดจำตัวอักษรในลักษณะที่เป็นภาพ ตอนนี่เธอเขียน 'ตัวอักษร' ที่เป็น 'ภาพ' คำว่า 'แม่' หรือ 'เอื้อ' ได้แล้ว และคำอื่นๆ ที่เธอสนใจกำลังตามมาอีกเป็นพรวน...

นำของน้องเอื้อและน้องเอม เป็นผู้ที่เดินทางไปต่างบ้านต่างเมืองบ่อย ทั้งไปทำงานหรือไปเที่ยว หากมีโอกาสนั้นก็พาสองพี่น้องไปด้วย เช่น การไปพักผ่อนในหมู่บ้าน การไปแคมป์ที่เขาใหญ่

การเดินทางทุกครั้งไม่ว่าจะไปประเทศไหน สองพี่น้องจะได้รับโปสการ์ดสวยๆ ส่งไปรษณีย์จากประเทศนั้นๆ ไปยังบ้านของเธอ

ของฝากอื่นๆ ไม่เอา เพียงแค่อโปสการ์ดพร้อมข้อความบอกเล่าเรื่องราวการเดินทางก็ทำให้เธอและน้องสาวตื่นเต้นได้เสมอ พร้อมกับเร่งรัดให้แม่อ่านโปสการ์ดให้ฟัง

วันหนึ่งนำถามน้องเอื้อด้วยคำถามที่ดูน่าเบื่อสำหรับเด็กว่า 'โตขึ้นหนูอยากเป็นอะไรคะ' เธอตอบด้วยน้ำเสียงแจ่มใสชัดเจน ราวกับรอให้นำถามคำถามนี้มานาน

'ตอนเป็นเด็กๆ น้องเอื้ออยากเป็นครู แต่ตอนนี้เปลี่ยนใจแล้ว น้องเอื้ออยากเป็นนักเดินทาง'

นำออกจะตะลึงกับคำตอบที่ได้ยิน โดยเฉพาะถ้อยคำที่เธอเรียกอาชีพของเธอว่า 'นักเดินทาง' มิใช่ 'นักท่องเที่ยว'

'น้องเอื้อเห็นหน้าเดินทางไปโน่นไปนี่บ่อยๆ คงจะสนุกดี เลยอยากเป็นนักเดินทางเหมือนหน้าใจ'

'แล้วหนูจะเอาอะไรกินล่ะ การเดินทางต้องใช้เงินนะ' นำยังคงถามคำถามน่าเบื่อ 'เออใช่' น้องเอื้อทำท่าครุ่นคิดพลางหาทางให้ตัวเอง 'แต่น้องเอื้อใช้เงินน้อยๆ ก็ได้เนี่ย'

นำหลานพูดคุยแลกเปลี่ยนเรื่องเงินๆ ทองๆ กันสักพัก น้องเอื้อก็ได้ข้อสรุปให้แก่ตัวเองว่า โตขึ้นเธอจะเป็นนักเดินทาง แล้วเอาเรื่องมาเขียนเป็นหนังสือขายเพื่อหาเงิน

'น้องเอื้อก็ต้องหัดเขียนหนังสือให้เก่งๆ' เธอปรารภกับตัวเอง

น้องเอมซึ่งนั่งฟังคำสนทนาอยู่ห่างๆ ก็เข้าไปแจมด้วยพร้อมบอกรว่า 'โตขึ้นน้องเอมจะเป็นนักเดินทางเหมือนกัน และถ่ายรูปสวยๆ ไปขาย'

สองสาวโตขึ้นจะได้เป็นนักเดินทางจริงๆ หรือไม่ คงไม่สำคัญเท่ากับว่าวันนี้เธอได้เข้าถึงข้อมูลเพื่อเป็น 'ทางเลือก' ของเธอในวันข้างหน้าอย่างไรบ้าง ✕

S-exchange สัปดาห์ที่ ๓ เดือน เป็นเวทีการสื่อสารเรื่องเพศศึกษาสำหรับเครือข่ายโครงการ "ก้าวข้ามอย่างเข้าใจ" และเครือข่ายคนทำงานด้านเอชไอวี เพศศึกษา และสุขภาพทางเพศ

ติดต่อ S-exchange ได้ที่ **ออฟฟิศไพบ (PATH)** ๓๗/๑ ซอยเพชรบุรี ๑๕ ถนนเพชรบุรี กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐ โทรศัพท์ ๐-๒๖๕๓-๗๕๖๓ ถึง ๕ โทรสาร ๐-๒๖๕๓-๗๕๖๘ อีเมล pathbangkok@path.org และ www.teenpath.net

บทความหรือข้อคิดเห็นใดๆ ในจดหมายข่าวนี้เป็นความเห็นส่วนตัวของผู้เขียน และอาจไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของกองบรรณาธิการ

จัดทำโดย **ออฟฟิศไพบ (PATH)** ในโครงการ "ก้าวข้ามอย่างเข้าใจ" ซึ่งได้รับการสนับสนุนเงินอุดหนุนจากกองทุนโลกเพื่อแก้ไขปัญหาเอชไอวี วัณโรคและมาลาเรีย (Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis & Malaria)

บรรณาธิการ: รุจน์ โกมลบุตร **กองบรรณาธิการ:** ภาวนา เหยียนระวี, วราวุธ ชินวรโสภาค, หทัยรัตน์ สุตา, กษมา สัตยาหุรักษ์, อุษาสินี ริวทอง, อรพิน ยิ่งยงพัฒนา, พรุณช สลาผลสวัสดิ์, ชูชัย นิจไตรรัตน์, สุภัทรา บัวเพิ่ม, พรพรรณ ทองทองศักดิ์ **ศิลปะ:** สติชัย เกตุหมาก

รอบรู้บ้านเรา

กิตติคุณ

วัยรุ่นใช้ไม่จำเป็นต่อเอาวัดเข้าห้างฯ

วิจัยพบเยาวชนมีความรู้สึกที่ดีต่อวัด แต่ไม่เข้าวัดเพราะปัญหาทางกายภาพของวัด และพัฒนาวัดให้ร่มรื่น ซึ่งไม่จำเป็นต้องเอาวัดเข้าห้างฯ

การวิจัยดังกล่าวเป็นวิทยานิพนธ์ระดับปริญญาโทของ พลชณัฏฐ์ บุญยศิริกุล นักศึกษาคณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยมีปิยรัตน์ อ่องล่อ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยให้วัยรุ่นอายุ ๑๕-๒๕ ปีจำนวน ๓๐๐ คน ในย่านสยามสแควร์และสีลมเป็นผู้กรอกแบบสอบถามด้วยตัวเอง

จากการศึกษาพบว่า วัดมีภาพลักษณ์ที่ดีในสายตาวัยรุ่นส่วนใหญ่ เช่น เป็นแหล่งรวมโบราณสถาน เป็นศูนย์กลางของชุมชน เป็นแหล่งเผยแพร่ศาสนา และปลูกฝังคุณธรรม และสามารถเป็นที่พึ่งทางใจ

อย่างไรก็ตาม การศึกษาพบว่าวัยรุ่นร้อยละ ๗๗ เข้าวัดน้อยกว่าเดือนละครั้ง โดยผู้ที่ไปวัดร้อยละ ๖๖.๖๗ จะไปวัดกับพ่อแม่ ส่วนใหญ่ไปวัดเพื่อไปฟังเทศน์ งานศพ และนั่งสมาธิ

สาเหตุผลหลักที่ไม่เข้าวัดคือ ไม่มีเวลา มีที่อื่นที่น่าสนใจมากกว่า ไม่มีฐานะที่จะต้องเข้าวัด อากาศร้อน และไม่มีเพื่อนไปด้วย ฯลฯ นอกจากนี้ วัยรุ่นเกือบทั้งหมดไม่คิดว่าการที่วัยรุ่นไม่ไปวัดเพราะเห็นเป็นเรื่องเขย่งมง่าย หรือเห็นว่าเป็นเรื่องของผู้สูงอายุ

สำหรับความคาดหวังของวัยรุ่นต่อวัดคือ อยากให้วัดสงบ ร่มรื่น มีศิลปวัฒนธรรมที่น่าสนใจ พระสงฆ์ปฏิบัติตามธรรมวินัยอย่างเข้มงวด และสิ่งที่คาดหวังต่อวัดในระดับต่ำที่สุดคือให้วัดอยู่ในห้างสรรพสินค้า

‘ดังนั้น แทนที่จะโทษวัยรุ่นที่ไม่เข้าวัด สังคมจึงควรพัฒนาวัดให้สะอาด ไม่เป็นที่ค้าขายจนเกินไป สร้างกิจกรรมที่น่าสนใจสำหรับวัยรุ่น สร้างประสบการณ์ที่ดีในการไปวัดให้วัยรุ่น ลดกิจกรรมที่ดึงดูดวัยรุ่นไปในแหล่งอื่นๆ ที่น่าเป็นห่วงวัยรุ่นก็จะสนใจไปวัดมากขึ้นเอง’ ผู้วิจัยกล่าวสรุป ✕

Man
Man
Man
Man

เด็กชายคาดหวังพ่อและครูชาย ในการจัดการเรียนรู้เรื่องเพศ

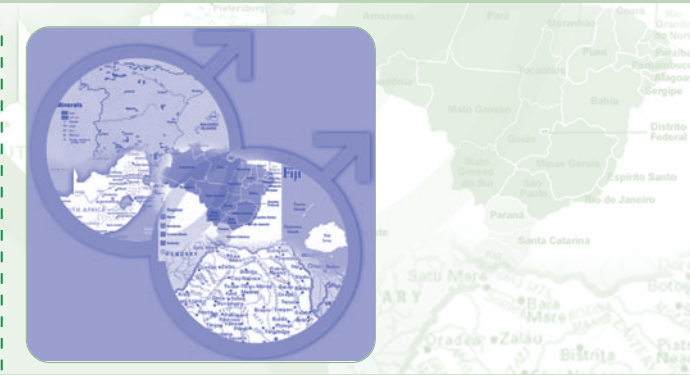
การวิจัยในโครงการแมนทูแมน (Man2Man) ซึ่งศึกษาเด็กชายและพ่อในประเทศไทย พบว่า พ่อขาดการมีส่วนร่วมในการเรียนรู้เรื่องเพศของลูกชาย

การศึกษาพบว่าพ่อส่วนมากมีความหวังโยต่อความปลอดภัยทางสุขภาพและภาวะอารมณ์ของลูกชาย แต่ในความเป็นจริงพ่อกลับมีส่วนร่วมน้อยมาก เพราะขาดความมั่นใจ ทักษะ และข้อมูล ดังนั้น การพัฒนาอุปกรณ์พื้นฐานให้แก่พ่อ จะช่วยให้พ่อเข้าใจบทบาทของตัวเองและความต้องการของลูกชายมากขึ้น

จากการสัมภาษณ์เด็กชายอายุ ๑๑-๑๕ ปี พบว่าเด็ก ๆ ได้รับการศึกษาเรื่องเพศและความสัมพันธ์ (sex and relationship education) จากโรงเรียน และแม้ว่าโรงเรียนจะสนับสนุนในด้านนี้ แต่ก็ยังมีพ่อเพียงไม่กี่คนที่รู้วิธีสื่อสารกับลูก และเข้าใจถึงความรู้ที่ลูกชายอาจจะยังไม่ทราบ

อย่างไรก็ตาม แม้พ่อจะถูกคาดหวังว่าจะเป็นผู้ที่เหมาะสมที่สุดในการพูดคุยเรื่องเพศ แต่เด็กส่วนมากไม่ไว้วางใจพ่อ หรือไม่มั่นใจว่าพ่อจะมีความรู้เพียงพอ เด็กชายบางคนจึงไปแสวงหาการพึ่งพาทางจิตใจจากแม่

ในการเรียนรู้เรื่องเพศและความสัมพันธ์นี้ สามในสี่ของเด็กชายชอบผู้บรรยายพิเศษมากกว่าครูของตัวเอง และร้อยละ ๖๐ ชอบผู้บรรยายที่เป็นชาย ทั้งพ่อและผู้บรรยายชายถูกคาดหวังจากเด็กชายว่าจะให้ข้อมูลลึกๆ เกี่ยวกับประสบการณ์ของผู้ชายได้ ซึ่งนำไปสู่ข้อสรุปในเบื้องต้นว่า ผู้บรรยายและผู้เรียนที่เป็นเพศเดียวกัน อาจจะนำไปสู่การเรียนการสอนเพศศึกษาที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ✕

การบล็อกอวัยวะเพศช่วยลดการระบาดของเอชไอวี

เดวิด วิลสัน จาก
ธนาคารโลกอภิปรายในการ
ประชุมนานาชาติเรื่องเอ็ดส์
มาลาเรีย และวัณโรค: ความ
ท้าทายของทวีปเอเชีย ซึ่ง
จัดโดยรัฐบาลอินเดีย ยูเอ็น

เอ็ดส์ และคณะกรรมการสุขภาพยุโรป ที่กรุงนิวเดลี เมื่อ
เร็วๆ นี้ว่า เอชไอวีได้เริ่มต้นระบาดไปในหลายๆ ประเทศใน
เวลาใกล้เคียงกัน แต่การระบาดกลับมีลักษณะต่างกัน

เขาอธิบายว่า ในช่วง ๓ สัปดาห์แรกที่คนคนหนึ่งรับเชื้อไป
แล้ว จะมีปริมาณเอชไอวีในร่างกายสูง ราวครึ่งหนึ่งของการส่งเชื้อ
ไปให้ผู้อื่นจะเกิดขึ้นในช่วง ๓ สัปดาห์ดังกล่าวนี้เอง ดังนั้น
ประเทศที่ประชาชนมักมีคู่นอนมากกว่า ๑ คนในเวลาเดียวกัน เช่น
เลโซโท แซมเบีย ฯลฯ จะทำให้มีโอกาสส่งเชื้อให้กันได้สูง ๑๐ เท่า
มากกว่าประเทศที่ประชาชนมักมีได้มีคู่นอนมากกว่า ๑ คน
ในเวลาเดียวกัน เช่น สิงคโปร์ ไทย ฟิลิปปินส์ ฯลฯ

อีกเหตุผลหนึ่งที่ทำให้การระบาดต่างกันคือ การขลิบ
อวัยวะเพศชาย การศึกษาทั่วโลกพบว่า ชายที่ขลิบอวัยวะเพศมี
โอกาสได้รับเอชไอวีน้อยลงร้อยละ ๕๐-๗๐ เช่น บังคลาเทศ
อัฟกานิสถาน อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ซึ่งมีการระบาดทางเพศ
สัมพันธ์ต่ำมาก ส่วนกัมพูชา ไทย พม่า และ อินเดีย ซึ่งผู้ชาย
ไม่นิยมขลิบอวัยวะเพศ จะมีการระบาดที่สูงกว่า ดังนั้น การมีคู
นอนมากกว่า ๑ คนในเวลาเดียวกัน และการไม่ขลิบอวัยวะเพศ
ทำให้มีการระบาดสูงถึง ๓๐ เท่าในแอฟริกาใต้

สำหรับในทวีปเอเชีย เช่น ไทยและกัมพูชา เดวิดเห็นว่
การระบาดในระยะแรกเริ่มจากพฤติกรรมทางเพศที่ไม่ได้ป้องกัน
โดยเฉพาะเมื่อชายไม่ขลิบอวัยวะเพศ ชายมากกว่าร้อยละ ๑๐
ซื้อบริการทางเพศ และผู้ให้บริการทางเพศรับแขกมากกว่า ๒๐
คนต่อสัปดาห์ การระบาดในระลอกถัดมาในเอเชียมาจากการใช้
ยาเสพติดชนิดฉีด เช่น ในปากีสถาน บังคลาเทศ อินโดนีเซีย
เวียดนามและจีน ซึ่งจะขยายการระบาดผ่านทางเพศสัมพันธ์ร่วม
ไปด้วย

เดวิดวิเคราะห์ว่าในแอฟริกา อินเดีย และจีนได้ไปถึงจุดสูงสุด
ของการแพร่ระบาดแล้ว และได้ลดต่ำลงแล้วในหลายประเทศใน
ทวีปแอฟริกา อย่างไรก็ตาม การระบาดน่าจะยังสูงขึ้นในประเทศ
เล็กๆ ในเอเชียกลาง และประเทศในมหาสมุทรแปซิฟิก ข้อเสนอต่อ
การป้องกันเอชไอวีในเอเชียก็คือ การมีระบบเฝ้าระวังที่ดี การมี
ทุนอุดหนุนที่พอเพียง และมีกิจกรรมที่เหมาะสมกับสถานการณ์
เช่น ในกรณีจีนที่มีโครงการให้สารเมธาโดนแก่ผู้ติดยา *

เพช ๕ ประเทศที่ก้าวหน้าในเรื่องสิทธิทางเพศ

เนื่องในโอกาสวันรณรงค์เพื่อการไม่ต่อต้านคนรักเพศ
เดียวกันแห่งโลก ๑๗ พฤษภาคม องค์การฮิวแมน ไรตส์ วอทช์
ได้ประกาศรายชื่อประเทศที่มีความก้าวหน้าในการต่อสู้ด้านการ
ละเมิดสิทธิทางเพศ ซึ่งมีทั้งหมด ๕ ประเทศคือ

๑. **บราซิล** เป็นประเทศที่รัฐบาลออกโครงการรณรงค์
'บราซิลไม่ต่อต้านคนรักเพศเดียวกัน' ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมความ
เท่าเทียมทางเพศ

๒. **ฟีจี** เป็นประเทศที่ศาลสูงได้พิพากษาว่า กฎหมาย
ของรัฐในการห้ามคนรักเพศเดียวกันมีเพศสัมพันธ์กัน ถือเป็น
กฎหมายที่ขัดต่อรัฐธรรมนูญ เพราะรัฐธรรมนูญบัญญัติให้
กฎหมายต้องเคารพความแตกต่าง รับรองศักดิ์ศรี และเคารพ
ประชาชนอย่างเท่าเทียม

๓. **โรมาเนีย** เป็นประเทศที่มีแรงกดดันทั้งภายในประเทศ
และจากนานาชาตินับทศวรรษจนนำไปสู่การยกเลิกกฎหมาย
ห้ามคนรักเพศเดียวกันมีเพศสัมพันธ์กัน

๔. **แอฟริกาใต้** เมื่อเดือนธันวาคม ศาลรัฐธรรมนูญ
อนุญาตให้คนรักเพศเดียวกันแต่งงานกันได้ นับเป็นประเทศแรก
ของทวีปแอฟริกา

๕. **สเปน** ในเดือนพฤษภาคมที่ผ่านมา รัฐบาลได้เสนอ
กฎหมายต่อสภาเพื่อให้สิทธิคนรักเพศเดียวกันที่แปลงเพศแล้ว
ได้กำหนดอัตลักษณ์ทางกฎหมาย ผู้แปลงเพศแล้วจะสามารถ
ระบุเพศตามความรู้สึกทางใจของตัวเองลงในบัตรประจำตัวได้
โดยไม่ต้องคำนึงถึงสภาพทางร่างกาย ทำให้ไม่ถูกละเมิดสิทธิ
ในด้านต่างๆ เช่น การซื้อบ้าน การขับขี่ยานพาหนะ ฯลฯ
หากกฎหมายฉบับนี้ผ่านจะเป็นกฎหมายที่ก้าวหน้าที่สุดในโลก
ฉบับหนึ่งทีเดียว *

มาช้าดีกว่าไม่มา... ในที่สุด **โครงการเพศศึกษาเพื่อเยาวชน ก้าวข้าม**
อย่างเข้าใจ ก็ได้ข่าวจากสำนักงานกองทุนโลกว่า**โครงการในระยะที่ ๒**
ได้รับอนุมัติอย่างเป็นทางการ กลับจากบานในสนามเดินหน้ารอไปแล้ว
 หลายเดือน

๕ อย่างก้าวมาสู่ **ปีที่ ๓ โครงการก้าวอย่างฯ ขยายเครือข่ายไปอีกหลายจังหวัด** ๕ สถานศึกษาในสังกัดสพฐ. ขยายเพิ่มอีก ๗ จังหวัด จากเดิม ๑๗ จังหวัด มีสถานศึกษาใหม่ร่วมโครงการฯ ๘๗ แห่ง (ส่วนอาชีวศึกษา เพิ่มแบบเต็มพื้นที่อีก ๑๒ จังหวัดจากเดิม ๘ จังหวัด รวมวิทยาลัยใหม่ที่จะเปิดรายวิชาเพศศึกษาอีก ๗๔ แห่ง) ๕ นอกจากนั้น ยังมีพี่น้อง **กศน.** มาร่วมขบวนไปด้วยกันอีก ๕ จังหวัด รวมทั้ง **จังหวัดนครสวรรค์** ด้วยบป CEO แกนหลักมีทั้งสาธารณสุขและเขตพื้นที่การศึกษาทั้ง ๓ เขต ชักชวนโรงเรียนให้ส่งครูมาร่วมเตรียมความพร้อมเพื่อจัดเพศศึกษาให้เด็กฯ อีกเกือบ ๒๐ แห่ง ๕ จังหวัดไหนสนใจผลักดันงานในพื้นที่ รูปแบบ CEO เป็นอีกแนวทางหนึ่งที่น่าสนใจในการขยายผลโดยทรัพยากรภายในจังหวัดเอง จังหวัดอื่นๆ หากสนใจ ปรึกษาหารือกันได้ ชาวก้าวอย่างฯ ยินดีแบ่งปันประสบการณ์และสนับสนุนวิชาการจ้า ๕ เทศกาลอบรมตั้งแต่ต้นมีนาจนถึงสิ้นพฤษภาคมที่ผ่านมา ชาวก้าวอย่างฯ ร่วมแรงร่วมใจจัด **อบรมเตรียมความพร้อมทั้ง MT-วิทยากรหลัก ครูเพศศึกษา และการโค้ช รวม ๔๖ รอบ** ได้เพื่อนร่วมทางมาร่วมอย่างและร่วม योगอีกมาก จนนึกภาพไม่ออกว่าถ้าโครงการฯ ครบห้าปี สนามหลวงจะพองพองไหมนี้ กับการรวมพลคนก้าวอย่างฯ หุ หุ ๕ ด้าน **องค์การแพลงประเทศไทย** สนใจจะใช้รูปแบบก้าวอย่างฯ ขยายการทำงานเพศศึกษาทั้งจังหวัดศรีสะเกษ ชาวแพลง จิงชวน MT ก้าวอย่างฯ ในศรีสะเกษร่วมเป็นกำลังหลักในการช่วยคิด ช่วยวางแผน ขยายการทำงาน ๕ ทีมแพลงยังมุ่งมั่นจัดทำ **แผนเพศศึกษาสำหรับแต่ละระดับชั้นของช่วงชั้น ๓ และ ๔** เพื่อช่วยในการวางแผนระยะยาวของครูและโรงเรียน รักแล้วรอหน่อยนะจ๊ะ...ขอภัยในความช้า แต่น่าจะได้เห็นกันในปีนี้ ๕ หลายที่เห็นว่าแผนการเรียนรู้ใหม่ๆ รอแพลงคงไม่ทันใจ เลยอาสาตั้งต้นให้ ต้องขอบคุณ **ทีม MT ราชบุรี** ที่จัดประชุมเพื่อพัฒนาแผนการเรียนรู้เพศศึกษาสำหรับชั้นประถม เสร็จเมื่อไร ส่งขึ้น www.teenpath.net ให้พี่น้องก้าวอย่างฯ ชื่นชม และเผื่อจะมีคนอาสาช่วยคิดเพิ่มเติมด้วยนะ...ขอบอก ๕ ปีนี้ที่สนุก **โรงเรียนดรุณดาอาเรพ** โรงเรียนสอนศาสนาอิสลามเข้าร่วมโครงการก้าวอย่างฯ ด้วย ต้องขอบคุณทั้งท่านผู้จัดการโรงเรียน และ **อาจารย์อภิสิทธิ์ เล็นดิระ** ที่สนับสนุนด้วยเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญที่จะเตรียมเยาวชนของเราให้ได้เรียนรู้เรื่องที่เกี่ยวข้องกับชีวิตของพวกเขา ๕ ทีมเล็กแต่ลึกของจังหวัดพังงา แม้มีเพียงคู่แท้ 'เพื่อนสนิท' **พันธวิทย์ สร่าสมจิตร** และ**มนต์ชัย โลหะการ** จาก **สำนักงานสาธารณสุข** กับ **ศิริพรรณ เรืองผล** จาก **สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา** ผลงานก็ไปโลด ๕ ถึงผู้ประสานงานจะชื่อน้อย--**สุรางค์ศิริ ศีตมโนชญ์** **โรงพยาบาลกลาง ภูเก็ต** แต่ศักยภาพกลับล้นเหลือ เพราะ

มีสุดยอดวิทยากรกระบวนกรมาช่วยจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัด โดยทำงานแบบ 'คนคู่' คือ **เกียรติ และ ถาวร เกียรติถาวรวงศ์** สามีและภรรยาที่หลังแต่งงานแล้วตั้งนามสกุลใหม่ร่วมกัน ๕ สามสิบชีวิตของครูผู้จัดการเรียนรู้เพศศึกษาให้เด็กในปีแรก พอปีที่สองได้เลื่อนขั้นขึ้นขึ้นมาเป็น วิทยากรหลัก MT ภาคอีสานกันอย่างม่วนชื่น หากไม่เชื่อลองถาม **สุรศักดิ์ ภาผล** จาก **โนนปูนวิทยาคม อขิรวิทย์ เทนโสภา** **ช่องเม็กวิทยา** และ **ศุภลักษณ์ อุดรธา สหธาตุศึกษา** ๕ 'ผู้คักแห่น' ในเรื่องเพศ **เอกวิทย์ ธาตุไชย** และ **(พ่อใหญ่) บุญส่ง จำปาบรรพ์** สังกัด **อาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี** ได้ร่วมทีมเอดส์จังหวัดกับ **เพ็ญศิริ ศรีจันทร์** จาก **สำนักงานสาธารณสุข (สสจ.)** อบรมขยายผลครูเพศศึกษาในโรงเรียนที่สังกัดสพฐ. ไปหลายสิบโรง จนผู้บริหารตัวเองเรียกพบเพื่อชื่นชมอย่างจริงจังว่า 'ผลงานน้องดีดี... แต่สองชั้นปีนี่ไปเอาที่สสจ.เด้อ' ๕ นับตั้งแต่มี **น้องจำ ขโลธร เรื่องจันทร์** เข้ามาในสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ทั้งผู้เฒ่าและละอ่อนต่างหันไปอดอ้อหนักนัยใหญ่ จน **น้องโบว์** เจ้าหน้าที่คนเดิมเรตตั้งตก เข้าทำนอง 'เก่าๆ มันเป็นสนิม ใหม่ๆ หน้าตาจุ่มจุ่ม' แฮ้อ... ๕

เล่นพนันบอล... เด็ก 'เสียคน' บ่่ายกว่าผู้ใหญ่หรือ?

เทศกาลบอลโลกมาเยือนอีกแล้ว หลายคนตั้งหน้าตั้งตาดู และมีคนอีกจำนวนไม่น้อยเข้าไปพัวพันกับการพนันบอล ไม่ว่าจะเด็กหรือผู้ใหญ่

แต่ดูเหมือนเสียงของความห่วงใยต่างพุ่งเป้าไปยังเยาวชนมากกว่า สังเกตได้จากการสำรวจโพลล์ต่างๆ และการให้สัมภาษณ์ของผู้หลักผู้ใหญ่ หรือแม้แต่เยาวชนเองที่เป็นห่วงว่า เยาวชนจะเสียคนเอาได้ง่ายกว่าผู้ใหญ่ในช่วงบอลโลกนี้

อลิศร์ ขมถาวร หัวหน้าข่าวกีฬาหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ ให้สัมภาษณ์ว่า เห็นด้วยว่าเยาวชนจะเสียคนเอาได้ เพราะมีปัจจัยต่างๆ คือ กลุ่มเพื่อนที่จะชักจูงได้ง่าย เมื่อความเห็นไม่ตรงกันก็อาจจะ 'ติดปลายนม' เริ่มจาก ๑๐๐-๕๐๐ ถ้าฐานะดีก็หมิ่นถึงแสนบาท บางคนโกหกพ่อแม่เพื่อเอาเงินไปเล่น

ปัจจัยถัดมาคือสภาพแวดล้อมรอบตัวเด็ก เช่น โต๊ะสนุกเกอร์ หอพัก ร้านเกม รวมทั้งเทคโนโลยี อาทิ มือถือ อินเทอร์เน็ต ทำให้แทงบอลได้สะดวก รวมทั้งเจ้าหน้าที่บ้านเมืองไม่เอาจริงเอาจังกับการปราบปราม เป็นการลู่หน้าปะจุมุก

อลิศร์กล่าวอีกว่า เด็กเองก็ไม่มีควมยับยั้งชั่งใจ บางคนเสียแล้วต้องเอาคืน ถ้าเป็นเด็กผู้หญิงอาจหาทางออกโดยยอมเสียตัวหรือขายตัว การป้องกันต้องให้ทุกหน่วยงานร่วมมือกันรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ในฐานะสื่อก็ไม่เห็นด้วยกับการนำเสนอราคาต่อรอง หรือการวิเคราะห์อัตราแพ้-ชนะ เพราะเป็นการป้อนข้อมูลการแทงบอลให้กับเด็ก สื่อควรเน้นสีสันของเกมกีฬามากกว่า

การจะให้เลิกเล่น ถ้าครอบครัวอบอุ่นก็อาจจะเลิกได้ หรือรอให้พวกเขาคิดได้เองว่าเปอร์เซ็นต์เสียมีมากกว่าได้ หรือรอให้หนี้ท่วมหัว หรือเกิดความละอายใจ เพราะจะห้ามก็เหมือนห้ามกินข้าว ห้ามไม่ได้ ผู้ใหญ่ควรให้ความรู้ แนะนำให้เล่นเป็นกีฬาแทน รั้งฟังความคิด และตักเตือนเหมือนเป็นเพื่อนกับเขา ใจเย็น และยอมไ้ง้าง ให้เขาฉลาด พร้อมกับเติมข้อมูลเหมือนฉีดวัคซีนป้องกันโรคให้กับเขา หัวหน้าข่าวกีฬาหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจกล่าวสรุป

อลิศร์ ขมถาวร
หัวหน้าข่าวกีฬา
หนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ

นิพนธ์ สุดา
นักศึกษาปี ๑ มหาวิทยาลัยมหิดล

อย่างไรก็ตามในมุมมองของเยาวชนอย่าง **นิพนธ์ สุดา นักศึกษาปี ๑ มหาวิทยาลัยมหิดล** มีความเห็นต่อการ 'เสียคน' ของเยาวชนเพราะบอลโลกว่า 'ไม่เห็นด้วย' เพราะผู้ใหญ่มักเห็นเด็กทำอะไรก็ผิดตลอด ผู้ใหญ่ทำอะไรก็ถูกเสมอ ถ้าผู้ใหญ่เล่นบอลเสียมากกว่าก็ยังคง 'ถูก' อยู่ แต่ ถ้าเป็นเด็กจะมากน้อยแค่ไหนก็ 'ผิด' ผู้ใหญ่จึงทำอะไรได้หลายอย่าง ความจริงทั้งเด็กและผู้ใหญ่ควรจะมีสิทธิเท่าเทียมกัน เพราะอายุเป็นเพียงตัวเลขเท่านั้น

นิพนธ์กล่าวว่า วัยรุ่นคิดเองได้ ถ้าเล่นก็เล่นเพื่อความสนุกสนานมากกว่า แต่ผู้ใหญ่บางคนหวังรวย บางคนเล่นจริงจัง ถ้าเสียก็ต้องเอาคืน เพราะมีกำลังทรัพย์มากพอ วงเงินที่เล่นก็มากกว่าเด็ก เป็นหมิ่นเป็นแสน แต่เด็กอย่างมากที่สุดแค่หลักพัน เปอร์เซนต์ที่เด็กจะติดพนันจึงน้อยกว่าผู้ใหญ่

ถ้าจะห้ามเด็กเล่นบอลเลยคงห้ามไม่ได้ เพราะยิ่งห้ามก็เหมือนยิ่งยุ แต่ควรจะเป็นการเตือน พูดคุยจะดีกว่า คนที่จะทำหน้าที่เตือนได้ดีที่สุดคงจะเป็นเพื่อนหรือคนสนิทที่เขาไว้ใจได้ การจะปราบโต๊ะบอลก็ยากมาก ถ้าจะให้ดีคงต้องให้เด็กได้เรียนรู้เอง เหมือนเป็นบทเรียน เพราะวัยรุ่นสมัยนี้มีความคิดมากขึ้น คงจะคิดได้เองว่าอะไรดี ไม่ดี

แต่จริง ๆ แล้ว ไม่ว่าจะเด็กหรือผู้ใหญ่ ผมว่ามันเป็นเรื่องของส่วนบุคคลมากกว่า อายุไม่เกี่ยวข้องครับ นิพนธ์สรุปอย่างมั่นใจ X

การศึกษาเพื่อความเป็นไท

หลายคนอาจสงสัยว่าหัวข้อเรื่อง ‘การศึกษาเพื่อความเป็นไท’ พิสูจน์อักษรผิดหรือเปล่า น่าจะเป็นคำว่า ‘ไทย’ ตามกระแสรักชาติจนน้ำลายไหลในขณะนี้ไหม

แต่ขอบอกว่า ตั้งใจว่า ‘ไท’ จริงๆ เหตุที่เขียนเรื่องนี้ เพราะได้อ่านหนังสือ ‘การศึกษาเพื่อความเป็นไท’ และชื่อหนังสือเล่มนี้ ก็เพราะสอดคล้องกับคำว่าไทนี้แหละ!

หนังสือเขียนถึงการจัดการศึกษาที่เป็นพันธนาการแห่งความเป็นทาส มุ่งครอบงำคน (ไม่ใช่สร้างคน) ให้รับใช้ระบบเศรษฐกิจและการเมืองที่เป็นอยู่

ความสำเร็จของการจัดการศึกษาแบบนี้ อยู่ที่ตัวเลขของผู้ที่จบการศึกษาในระดับต่างๆ ตัวเลขความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจ ฯลฯ

เด็กถูกปลูกฝังว่าต้องเรียนเก่ง ได้เกรดดี เพื่อเข้าเรียนต่อในสถาบันดี ได้งานในตำแหน่งดี ได้เงินเดือนสูง (แปลว่ามีชีวิตที่ ‘ดี’ ‘ก้าวหน้า’) เป็นการศึกษาที่เน้นการครอบครอง สุดท้ายกลายเป็นการหล่อหลอมให้เกิดการแข่งขันทางวัตถุ

และคนก็เห็นว่าเป็นความชอบธรรมที่จะคิดแบบนั้นเสียด้วย

หนังสือยังวิเคราะห์ถึงการจัดการศึกษาที่มุ่งให้คนรู้จักตัวตนและเท่าทันตนเอง และเน้นเรื่องอิสรภาพที่จะเรียน (Freedom to

Learn) ว่าหมายถึงการให้คุณค่ากับปัจเจกบุคคลของเด็กแต่ละคน เอื้อให้เด็กแสวงหาตนเองและโลกของเขา

เด็กอาจชอบเรียนวิชาใดวิชาหนึ่งมาก เพื่อเติมเต็มส่วนที่เขาต้องการแสวงหาให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น โดยไม่เกี่ยวกับการเป็นไปเพื่อใบประกาศอะไรบางอย่างหรือไม่เกี่ยวกับตำแหน่งหน้าที่การงานในอนาคต

ครูต้องปลูกให้เด็กตื่นและรับรู้ถึงความรู้ที่เขาได้อยู่ โดยหันเหหนีเรียนจากบทบาทการเป็นผู้รับฝ่ายเดียว ไปสู่ความเป็นตัวของตัวเอง

นอกจากนี้ ไอคิวของมนุษย์นั้นไม่น่าจะวัดจากแบบทดสอบบางอย่าง แต่ควรเกี่ยวพันกับน้ำอดน้ำทน วิริยะ ความคิดสร้างสรรค์ ภาวะผู้นำ ความกระตือรือร้นในชีวิต และเหนืออื่นใดคือ ความมั่นคงทางจิตใจ

คนฉลาดจึงไม่ได้วัดจากตัวเลขของไอคิว แต่อยู่ที่คุณสมบัติเหล่านี้ต่างหาก!

อ่านแล้วก็ดีใจ ลองย้อนมองดูตัวเองก่อนมาทำงานกับโครงการ ก็มีอะไรบางอย่างที่เราหลงไปกับมายาคติที่การศึกษาหล่อหลอมเรามา ทั้งที่บางครั้งเราก็รู้สึกหงุดหงิดกับหลายเรื่อง เช่น ระบบ seniority ที่ไร้เหตุผลทั้งในระดับมหาวิทยาลัยและในระบบราชการ (ประเภท ‘ใช้ครบผม’ ‘เหมาะสมครบท่าน’ อย่างเดียว ห้าม ‘แต่’ ไม่อย่างนั้น ไม่จบ หรือไม่เจริญ)

แต่เราทำได้แค่วายวายจนกลายเป็นคนก้าวร้าวซึ่งทำให้เรารู้สึกแย่กับการถูกมองว่าเป็นคน ‘ลึบ’ ร้าวที่มากกว่า ‘ก้าว’ ร้าว

สุดท้าย รู้สึกขมขื่นที่จะต้องยอมรับกฎแห่งความไม่เป็นธรรมนี้ เพราะเราเองก็อยากเจริญ (ซึ่งเป็นไปตามความหมายของการศึกษาคือ ‘ผู้ที่มีการศึกษา’ คือ ‘ผู้เจริญแล้ว’)

แต่พอสนุกและเพลิดเพลินกับการทำงานในโครงการก้าวอย่างฯ ได้ ๒ ปีกว่า หัน

มามองอีกที คิดว่าไอคิวเราสูงขึ้นเยอะแยะ! เพราะสิ่งที่ได้มาคือ ความมั่นคงทางจิตใจ

เราคิดว่า เราได้ปลดปล่อยตัวเองจากมายาคติสู่ความเป็นไทยอย่างแท้จริง

ในการทำงานเรื่องเพศ แรกๆ เราเองรู้สึกว่าควรทำอะไรสักอย่างกับสถานการณ์ของเด็กวัยรุ่นที่กำลังเกิดขึ้น ขณะเดียวกันก็หวั่นวิตกถึงผลที่จะเกิดตามมาถ้าไม่ได้รับการยอมรับ เราคงม้วยแน่ !

แต่จากประสบการณ์การทำงาน ทำให้มีโอกาสพบปะบุคคลหลายวัย อาชีพ ความรู้ (ตามระดับในใบประกาศ) ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น รับรู้สิ่งต่างที่แตกต่างไปจากที่เราเคยรู้เคยได้ยิน เรียนรู้ว่าสิ่งที่ไม่เคยรู้ไม่ได้แปลว่าไม่เคยมี ทำให้กรอบมายาคติที่เคยครอบงำอยู่ค่อยๆ ถูกกะเทาะออกทีละนิดอย่างช้าๆ

มารู้ตัวอีกที เราก็กลิ้งรสนความสุขกับการได้ทำในสิ่งที่คิด พินฝ่าอุปสรรคที่ทำทนายสยบมันให้ได้ เรียนรู้ที่จะทำงานกับคนที่คิดต่างไป ไม่จำเป็นต้องทำในสิ่งที่ไม่เห็นด้วย โดยไม่ได้รู้สึกขมขื่น ปวดร้าว หรือไม่ได้รับความยุติธรรมอย่างที่เคยเป็น

แค่มองว่าเป็นอุปสรรคที่ทำทนายอีกบทหนึ่งซึ่งต้องก้าวผ่านให้ได้

มองย้อนกลับไป ยังเข้ากับความคิดของตัวเองยามที่เริ่มรู้ตัวว่ากำลังหาทางแก้เผ็ดคนอื่นอยู่

อยากให้ประสบการณ์เหล่านี้เกิดขึ้นกับเยาวชนผ่านการสอนของครูทุกคน เพราะเด็กหนึ่งคนมีศักยภาพ มีพลังในตัวเองมากมายถ้าเขาได้รับความเป็นไท มีอิสรภาพในการเรียนรู้ แสดงพลังในตัวของเขา พลังเหล่านี้ อาจเป็นแรงขับเคลื่อนที่สามารถพลิกโฉมสังคมไทยก็ได้ ใครจะรู้?

มาช่วยกันปลดปล่อยเด็กไทยให้เป็นไทกันเถอะ! ✕

หมายเหตุ
การศึกษาเพื่อความเป็นไท เขียนโดย อุติธา ปุริ่งแล แปลโดย วิศิษฐ์ วัจวิญญู จัดพิมพ์โดย โครงการการสรรพสาสน์ สำนักพิมพ์มูลนิธิเด็ก จัดจำหน่ายโดย เคล็ดไทย

สอนเพศศึกษา ๖ ปี ที่หนองรีประชานิมิตร

‘จะจัดเพศศึกษาเข้าสู่หลักสูตรสถานศึกษาอย่างไร หากเรามีเป้าหมายให้นักเรียนทุกคนเรียนเพศศึกษาอย่างต่อเนื่องเป็นระบบทุกระดับชั้น ๑๖ ชั่วโมงต่อ ๑ ปีการศึกษา หรือ ๘ ชั่วโมงต่อภาคเรียน จัดแผนการเรียนรู้ที่เชื่อมร้อยต่อยอดกัน’ นี่คือนโยบายร่วมสำหรับครูและผู้บริหารสถานศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการเพศศึกษาเพื่อเยาวชน ก้าวอย่างอย่างเข้าใจ แม้หลายคนหันใจกับเป้าหมายข้างต้น เพราะต้องช่วยกันผลักดันในระดับนโยบายเพื่อบรรจุเป็นหลักสูตรสถานศึกษา

อาจารย์สุนทรี รุ่งนาไร่

แต่โรงเรียนหนองรีประชานิมิตร อำเภอบ่อพลอย กาญจนบุรี สามารถจัดกิจกรรมเพศศึกษาได้ถึงภาคเรียนละ ๑๖ คาบต่อห้อง

ตามไปดูว่าเขามีวิธีการอย่างไรบ้าง...
โรงเรียนหนองรีฯ เปิดสอนช่วงชั้น ม.๑-ม.๖ มีนักเรียนประมาณ ๗๐๐ คน ครู ๒๙ คน เข้าร่วมโครงการฯ เมื่อปีการศึกษา ๒๕๕๘

เมื่อรองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการในขณะนั้นคือ **อาจารย์สรศักดิ์ ไสยะหุด** และครูที่ผ่านการอบรมได้นำหลักสูตรไปใช้ พบว่านอกจากเกิดความสนุกสนานแล้ว ครูมีโอกาสรับรู้ปัญหาของนักเรียนมากขึ้นอันเกิดจากความไว้วางใจในกันและกัน จึงได้รับมติเห็นชอบจากคณะกรรมการสถานศึกษาว่าต้องจัด ‘เพศศึกษา’ ให้เป็นส่วนหนึ่งของ ‘หลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนหนองรีฯ’

ภาคเรียนที่ ๑/๒๕๕๘ ที่ผ่านมา นักเรียนทุกห้องของโรงเรียนจึงได้เรียนเพศศึกษาสัปดาห์ละ ๑ คาบ ตลอด ๑๖ สัปดาห์

แนวทางการวางหลักสูตรของโรงเรียนหนองรีฯ คือ ‘ถ้าเพศศึกษามีจุดวางไม่แน่นอน ตัวหลักสูตรก็กลิ้งไปกลิ้งมา หาจุดลงตัวไม่ได้ ก็ไม่ยั่งยืน’
อาจารย์สุนทรี รุ่งนาไร่ รองผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ กล่าวถึงแนวทางของหนองรีฯ

การพัฒนาเพศศึกษาให้เป็นวิชาเฉพาะ ใช้วิธีคลี่หลักสูตรในสาระที่ ๘ ‘กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน’ ซึ่งปกติใช้เวลาเรียน ๔ คาบต่อสัปดาห์ ประกอบด้วย ๓ กิจกรรมย่อยคือ แนะแนว ๒ คาบ ลูกเสือ ๑ คาบ และชุมนุม ๑ คาบ โดยแตกกิจกรรมแนะแนวออกเป็น ๒ ส่วน จัดให้เป็นแนะแนว ๑ คาบ และอีก ๑ คาบเปลี่ยนเป็น ‘กิจกรรมพัฒนาตนเอง’

‘กิจกรรมพัฒนาตนเอง’ คือการจัดกิจกรรมเพศศึกษาทั้งหมด โดยมีผู้รับผิดชอบคือหัวหน้ารายวิชา

เนื้อหาในชุดหลักสูตรกิจกรรมพัฒนาตนเองมี ๖ เล่ม ตั้งแต่ ม.๑-ม.๖ โดยใช้กิจกรรมก้าวอย่างฯ มาเป็นต้นแบบ หลายกิจกรรมที่เดิมถูกออกแบบมาให้มีการเรียน ๑ คาบ ขยายเป็น ๒-๓ คาบ พร้อมทั้งนำเหตุการณ์ หรือ

ข่าวที่เกี่ยวข้องมาทำเป็นกิจกรรม ฯลฯ ทำให้ลดปัญหาเรื่องเวลาไม่พอจนต้องรีบสอนให้จบภายใน ๑ คาบ ครูก็มีเวลาให้นักเรียนพูดคุยแลกเปลี่ยนกันมากขึ้น

ผู้จัดกิจกรรมคือ ครูแนะแนวและครูที่ปรึกษาของแต่ละห้อง ซึ่งทุกคนผ่านการอบรมทั้งจากทางโครงการก้าวอย่างฯ ภาคตะวันตก และการอบรมขยายผลในโรงเรียนเอง

อาจารย์เพียว วงศาโรจน์
และอาจารย์สนทยา แชมณิล

ถ้ามีข้อติดขัด จะมีการสนับสนุนของเพื่อนครูในลักษณะช่วยสอน (Team Teaching) หรือได้รับการแนะนำจากครูแกนนำในโรงเรียน คือ **อาจารย์เพียว วงศาโรจน์** และ **อาจารย์สนทยา แชมณิล**

‘ช่วงแรกมีปัญหาบ้างด้านทัศนคติทางเพศของครูบางคนก็เขินอาย ต้องใช้วิธีให้มีทีมช่วยสอนและจัดอบรมเพิ่มให้หมดทั้งโรงเรียน’ อาจารย์เพียวกล่าว

แนวทางในระยะต่อไป หนองรีฯ จะส่งเสริมบทบาทนักเรียน เช่น ให้เกิดชมรมเพื่อนนอกเพื่อน พี่บอกร้อง

พร้อมกับการสนับสนุนให้เกิดกิจกรรมร่วมกับผู้ปกครอง ครอบครัว ชุมชนให้มากยิ่งขึ้น ✕

จิตรา พลสิทธิ์

โรงเรียนร่อนพิบูลย์เกียรติวสุนธราภิวัฒก์

โสพิน กาญญาพงศ์
โรงเรียนสิชลคุณาธารวิทยา

ต้องมีการเปลี่ยนความคิดเด็ก ในเรื่องคุณสมบัติของผู้นำใหม่ เช่น การไม่มีคติดัดตัว หรือการเป็นคนดี เพื่อให้ได้ผู้นำขั้นพื้นฐานที่ดี อย่าติดกับกระแสการเกิดทุนคนรวย

มีโครงการให้นักเรียนเข้าร่วมปฏิบัติจริง เช่น เข้าค่ายฝึกปฏิบัติธรรมที่วัด ซึ่งเด็กสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้บ้าง บางส่วน เพราะมีกิจกรรมหลากหลายให้เด็กได้ลงมือทำจริง'

นอกจากนี้ สังคมเสนอว่า 'นักเรียนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมได้หากครูพยายามค้นหาสาเหตุพฤติกรรม ให้คำปรึกษาและติดตามอย่างต่อเนื่อง'

ในเรื่องการเป็นตัวอย่างแก่เด็กในด้านจริยธรรมนั้น วิเชียรเห็นว่า 'ครูต้องเป็นแบบอย่างที่ดีให้กับเด็กด้วย เพราะเด็กจะได้ยึดแบบอย่างที่ดีจากครูไปใช้ในชีวิตประจำวัน'

'เช่นเรื่องการสูบบุหรี่' โสพินยกตัวอย่าง 'หากครูไม่สูบบุหรี่ให้เด็กเห็น หากพ่อแม่เด็กให้ความร่วมมือด้วย ย่อมมีผลอย่างมากต่อการปรับพฤติกรรมเด็ก จริยธรรมต้องเริ่มที่ครอบครัว ไม่ว่าจะคนเหล่านั้นประกอบอาชีพอะไรก็ตาม'

จิตราขยายประเด็นว่า 'นอกจากครู

ครอบครัวแล้ว จำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้นำของประเทศต้องเป็นแบบอย่างที่ดีด้วย ต้องมีความจริงจังและจริงจังในการทำงาน ผู้นำท้องถิ่นเป็นส่วนที่ใกล้ที่สุดที่เด็กจะยึดเป็นแบบอย่างที่ดีได้ แต่ผู้นำบางคนก็ยังขาดจริยธรรม เช่น ข้าราชการโกงเลือกตั้ง หรือซื้อเสียง'

'บางท้องถิ่นได้ผู้นำมาโดยไม่สุจริต คุณสมบัติของผู้สมัครคือ มีชื่อ มีเงิน และมีอำนาจ ทำให้เด็กเรียนรู้โดยตรงว่าใครที่มีคุณลักษณะสามารถอย่างนี้จะได้เป็นผู้นำ' โสพินเล่าประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในชุมชน

'การเลือกตั้งผู้นำไม่ว่าจะเป็นระดับท้องถิ่น อำเภอ จังหวัด หรือระดับประเทศ เมื่อเด็กซึมซับว่าผู้มีอิทธิพลมักได้รับการยอมรับจากสังคม อาจทำให้เด็กมีค่านิยมในเรื่องจริยธรรมที่เปลี่ยนไป เช่น คนดีเกินไปก็ไม่ได้รับการบ้านเมือง'

สุมาลีกล่าวและเสนอว่า 'เด็กจึงมีค่านิยมในเรื่องวัตถุมากกว่าความดี ต้องเปลี่ยนความคิดเด็กในเรื่องคุณสมบัติ

ของผู้นำใหม่ เช่น การไม่มีคติดัดตัว หรือการเป็นคนดี เพื่อให้ได้ผู้นำขั้นพื้นฐานที่ดี อย่าติดกับกระแสการเกิดทุนคนรวย'

จิตราเสริมว่า 'ยุคสมัยนี้ คนทั่วไปอาจให้ความเคารพต่อคนที่มีอิทธิพลแต่ได้ดีเพื่อหวังผลในการคุ้มครองชีวิตให้ปลอดภัย ดังนั้น ผู้ใหญ่จึงควรเป็นแบบอย่างที่ดีและจริงใจ'

สังคมยกตัวอย่างว่า 'แม้แต่ลูกผู้นำระดับท้องถิ่นยังมีอิทธิพลในโรงเรียน เคยมีครูที่ถูกย้ายตัวเพราะเกิดความขัดแย้งกับลูกผู้นำที่ไร้จริยธรรม ครูจึงต้องหาแนวร่วมในชุมชน เพื่อกระตุ้นให้เกิดความตระหนักในการมีจริยธรรมของแต่ละคน อยากบอกว่าการสร้างจริยธรรม ต้องเริ่มจากตนเองก่อน อย่ามุ่งหวังจากคนอื่น'

'การสร้างจริยธรรมในเด็ก อย่าคาดหวังว่าจะสามารถทำให้สำเร็จได้ในช่วงเวลาอันสั้น ครูต้องอดทนทำงานกับความดี ความคิดเด็กในเรื่องความดีงามอย่างต่อเนื่อง' วิเชียรกล่าวทิ้งท้าย ✕

คำ | คน

...การศึกษาจริงๆ มันคือเรื่องการเรียนรู้ของประชาชน เรียนรู้เท่ากัน รู้วิถีชีวิต การดำรงชีวิตของตัวเองอย่างมีพลัง และวิถีชีวิตที่สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมที่เขากำบากที่อยู่ภายนอก การศึกษาควรจะสอนให้คนมีความสุขในการดำรงชีวิตได้ สามารถปรับตัวกับสภาพชีวิตตัวเองได้ รู้วิธีจัดการปัญหาที่มันมากมายเหลือเกิน เช่น ปัญหาเรื่องคู่ ปัญหาความสัมพันธ์กับคนอื่น รวมถึงการสะสมความรู้ทางเชิงเทคนิคในสิ่งที่ตัวเองสนใจ ในการที่จะเอาไปประกอบอาชีพด้วย สิ่งเหล่านี้มันน่าจะมาจากกระบวนการศึกษา แต่ว่าตอนนี้มันยังไม่มี...

จอห์น อิงภากรณ์

ใน "ไปหาความจริงของการศึกษากัน",
สวัสดิ์ ค. ครู, P-Itch Vol. ๒, ๒๕๔๗.

คันทลุมของคน

เลือกวิทยุดับออกมาจากลำโพงที่เปิดในร้านอาหาร เด็กหนุ่มหน้าเรียว ผิวขาว ชาติ พอมบาง สีสันและแบบของเสื้อผ้าที่สวมดูไม่ต่างจากวัยรุ่นทั่วไปที่เดินกันขบักขบัก พมยาวระต้นคอของเขาคือโป้ตามทรงที่กำลัสนิยมกัน ในมือมีนิตยสารชื่อดังในแวดวงกีฬาลูกหนัง เขาเตะเบรคคำพูดที่กำลัสนับท่าจะรัวใส่ผม และลงนับนับกันที่หลังจากยกมือไหว้แม้งยังไม่ทันแนะนำตัวกันเรียบร้อย

‘สำหรับเกมนี้ ไม่มีใครได้เปรียบเสียเปรียบเรื่องสภาพแวดล้อม แต่แน่นอนว่า นักเตะกาน่าจะมีสภาพความฟิตที่ดีกว่ามาก ลงเล่นเกมอุ่นเครื่องนัดล่าสุดเมื่อวันก่อนกับตุรกี ก็โชว์ฟอร์มได้ดี สามารถยิงเสมอกับตุรกีได้สำเร็จ ๑-๑ และถ้าจะว่าไปแล้ว กาน่าทีมนี้มักโชว์ฟอร์มได้ดีกว่ายามที่ต้องเล่นกับทีมจากทวีปแอฟริกาเหมือนกัน

ในทางกลับกัน จาไมก้าเป็นทีมที่เล่นกับประเทศในโซนคอนคาแคฟด้วยกันผลงานใช้ได้ แต่ถ้าเล่นกับทีมจากโซนอื่นมักจะเล่นกันไม่ค่อยออก ดูง่าย ๆ เกมที่เจอกับออสเตรเลีย ก็แพ้ไปถึง ๐-๕ เมื่อทั้งสองทีมเป็นแบบนี้ ทำให้เกมนี้ กาน่ามีลุ้นที่จะชนะได้ไม่ยาก

เกจิ ปักธง... จาไมก้า แพ้ ๐-๑

หลังจากเสียงที่ดังจากวิทยุเปลี่ยนเข้าโฆษณาแล้ว เขาถึงได้ยิ้มให้ผม รอยยิ้มของเขาแม้จะบอกถึงความอิดโรย แต่ก็ยังดูสดใสสมวัย ผมมองเด็กผู้ชายที่นั่งตรงหน้าพร้อมกับนึกในใจว่า ‘หน้าตาเรียบร้อยแบบนี้ละ เล่นบอล’

เขาขออนุญาตสั่งอาหารชุดใหญ่ไปด้วยระหว่างที่เปิดโอกาสให้ผมซักถามถึงความโชคชะตในเวทีชีวิตของเขา เมื่อผมบอกว่าอยากูรู้เรื่องเกี่ยวกับการพนันบอลนี้ ผมเอื้อมไปแตะปุ่มเทป และปล่อยให้มันได้ทำงานอย่างเต็มที่

ความหมายของอัตราต่อรอง

เจ้าบ้าน	อัตราต่อรอง	ทีมเยือน	ความหมาย
ทีม A	๐	ทีม B	เสมอกัน ไม่มีใครเป็นต่อ เป็นรอง
ทีม A	๐ + ๑/๒	ทีม B	เจ้าบ้านเป็นต่อเสมอควบลครึ่ง (ถ้าผลออกมาเสมอ ๐:๐ หรือ ๑:๑ คนแทงเจ้าบ้านเสียครึ่งหนึ่งของที่พนันไว้... ถ้าผลออกมาเจ้าบ้านชนะ คนแทงเจ้าบ้านได้เต็มตามที่พนัน)
ทีม A	๑/๒	ทีม B	ทีมเยือนเป็นต่อครึ่งลูก (ทีมเยือนต้องชนะ ถ้าเสมอ คนเล่นทีมเยือนต้องเสียพนัน)
ทีม A	๑/๒ + ๑	ทีม B	เจ้าบ้านเป็นต่อครึ่งควบลูก (ถ้าทีมเจ้าบ้านชนะ ๑-๐ จะได้เงินแค่ครึ่งเดียวที่พนันไว้)
ทีม A	๑	ทีม B	ทีมเยือนเป็นต่อหนึ่งลูก (ทีมเยือนต้องชนะมากกว่า ๑ ลูก คนเล่นจึงจะได้เงิน)
ทีม A	๑+ ๑ ๑/๒	ทีม B	เจ้าบ้านเป็นต่อหนึ่งลูกควบลครึ่งลูกครึ่ง (เจ้าบ้านชนะ ๒-๐ ขึ้นไป คนเล่นจะได้ราคาเต็ม แต่ถ้าชนะแค่ ๑-๐ ฝ่ายเล่นเจ้าบ้านเสียครึ่งหนึ่ง)
ทีม A	๑ ๑/๒	ทีม B	เจ้าบ้านเป็นต่อหนึ่งลูกครึ่ง (เจ้าบ้านต้องชนะ ๒-๐ ขึ้นไปจึงจะได้เงินพนัน ถ้าชนะแค่ ๑:๐ หรือ ๒:๑ ต้องเสียพนัน)
ทีม A	๑ ๑/๒ + ๒	ทีม B	เจ้าบ้านเป็นต่อหนึ่งลูกครึ่งควบลสองลูก (ถ้าเจ้าบ้านชนะ ๒-๐ ได้เงินแค่ครึ่งเดียวที่พนันไว้)

หมายเหตุ* ทีมที่ตัวอักษรเป็นตัวหนา จะเป็นทีมที่มีสถานะเป็นต่อเหนือคู่แข่ง

ลุ่มหลงลูกหนัง

ยอมรับไหมว่าตัวเอบอดบอล

ยอมรับเลยอะพี่ เดินไปไหน พอได้ยินคำว่า 'บอล' ปู๊ป หูผึ่ง ตาสอดสาย กระวนกระวายทันที คิวักกระเป่าดูเลยว่ามีเท่าไร ห้าสิบบาทก็แพงแล้ว นี่ในห้างใหญ่โตที่เรากำลังนั่งกันอยู่ ถามสิ ผมพาพี่ไปดูได้เลยว่ามีโต๊ะบอลตั้งอยู่ตรงไหน

เล่นแล้วเลิกไม่ได้เพราะอะไร

พี่บอกว่าฟุตบอลโลกครั้งนี้มีคนไทยเล่นพินบอลกว่าแปดแสนคนหรือ ผมว่าน่าจะได้นะ เพราะคนเล่นมันเยอะขึ้นจริงๆ ผมนะเล่นมาตั้งแต่อยู่ป. ๖ จำได้ แทงกับโต๊ะบอลพันหนึ่ง แทงครั้งแรกได้ เลยติดใจ ตอนนี้อยู่ ม. ๖ ครับ ยังไม่คิดอยากเลิก นี่บอกตามตรงนะ คือผมรู้สึกอยากเอาคืนใจหกปีมานี้ ผมเสียเงินไปกับบอลรวมแล้ว

เหยียบแสน ได้มาแค่หมื่นกว่าบาทเอง เคยแทงสูงสุดก็หมื่นหนึ่ง ยังไม่เข็ดเลย

เคยติดเงินโต๊ะบอลไหม

เคยครับ คือเวลาเล่น ผมจะเล่นผ่านเพื่อนรุ่นพี่อีกทีแล้วรุ่นพี่ก็ไปส่งโต๊ะ คราวนี้มีอยู่ครั้งหนึ่ง ผมไม่มีเงินจ่าย รุ่นพี่ก็มาบอกว่า 'เฮ้ย พี่เขาฝากมาถามเรื่องค่าแทง' ผมก็เสียวแล้ว เพราะเคยเห็นเพื่อนถูกกระทืบเพราะโดนทางหนี้ ผมเลยต้องไปสารภาพกับแม่ตรงๆ ยอมให้แม่ตำ ยังไงก็ดีกว่าถูกอัดตาย แต่แม่ไม่รู้หรือกว่าผมติดบอล ตอนนั้นแค่บอกว่าเล่นๆ ไม่ได้จริงจัง

ไม่รู้ละ ใจผมก็ต้องหาเงินให้ได้ทุกวัน ขอแม่มั่ง โทกไปเรื่อยๆ ว่าไปเรียนพิเศษไปซื้อโน่น ซืื่อนี้ เคยขโมยมือถือ กระเป่า

ตั้งค์ที่โรงเรียนเพื่อมาเล่นบอล พอเล่นบอลได้เงินมากก็พาเพื่อนไปเลี้ยงเหล้า เมากันเต็มที เวลาเสียบอล ยี่สิบบาทยังไม่มีเลยอะ ต้องยืมเพื่อนกลับบ้านเป็นค่ารถ

คนที่เล่นแล้วพินเอาแฟนกันแบบที่ข่าวลงนะหรือ ก็มีนะ จริงๆ ผู้หญิงก็ยอมเพราะไวใจแฟน พวกเขาเล่นบอลชิงมอเตอร์ไซค์ ซึ่งรถ เทียวกลางคืน มันก็เป็นคนกลุ่มเดียวกันแหละ เราเล่นบอลก็เพราะอยากได้เงินมาเที่ยว กินเหล้า พอกินเสร็จ ก็หาหญิงไปนอนด้วย ตื่นมาพออยากก็ต้องไปเล่นบอลเพื่อหาเงินไปเที่ยวอีก ก็ว่างนะพี่ ปิดเทอมไม่รู้จะทำอะไร

สาเหตุที่ทำให้ข้ามมาสู่วอนธน์

สี่ครับ จริงๆ นะพี่ เพราะตอนที่ผมอยู่ ป. ๖ ได้อ่านหนังสือบอล ผมสงสัยมากเลยว่าไอ้ควบครึ่ง ลูกครึ่งนี่มันคืออะไรเลยไปถามพี่ชาย เขาก็อธิบายให้ฟัง พอฟังแล้วก็รู้สึกอยากลองว่าจะเป็นอย่างไง ก็เริ่มจากเล่นกับเพื่อนๆ แบบขำๆ ห้าสิบบาทพอเล่นแล้วได้ คราวนี้ซึกได้ใจ แล้วอยู่โรงเรียนนะ เพื่อนที่เดินโผยเยอะเยอะไป

จากการจัดเสวนาโต๊ะกลมในหัวข้อ 'มหากาพย์มนุษย์ชาติ อิทธิพลวิถี-ทุนวัฒนธรรม' โดยหนังสือพิมพ์ประชาชาติธุรกิจ ฉบับวันที่ ๑ มิถุนายน ๒๕๕๙ ทำให้เห็นภาพว่าฟุตบอลครองใจชาวโลกมากกว่ากีฬาประเภทอื่นด้วยเหตุที่เป็นกีฬาที่ไม่ต้องอาศัยอุปกรณ์ราคาแพง หรือสนามสมบุรณ์แบบ ทุกทีม ทุกประเทศล้วนมีสิทธิ์ตั้งความหวังที่จะเอาชนะได้ ด้วยแรงดึงดูดนี้เองทำให้เกิดผลพลอยได้ตามมาอีกมากมายนับไม่ถ้วน ตั้งแต่เรื่องลิขสิทธิ์การถ่ายทอดสด ค่าตัวนักกีฬา การสร้างชื่อเสียงให้พ่วงไปกับตัวนักกีฬา โดยเฉพาะลิขสิทธิ์การถ่ายทอดสดฟุตบอลโลกครั้งนี้ซึ่งมีการขายค่าลิขสิทธิ์แพงมาก แต่ประเทศไทยกลับเป็นประเทศเดียวในโลกที่สามารถถ่ายทอดสดครบทั้ง ๖๕ นัดผ่านฟรีทีวี จึงติดอันดับ ๑ ใน ๕ ของประเทศที่ดูฟุตบอลมากที่สุดในโลก

เราเข้าถึงฟุตบอลต่างประเทศค่อนข้างมาก นักฟุตบอลดังๆ เราก็รู้จัก ซึ่งมีส่วนทำให้คนอยากติดตาม ฟุตบอลโลกคนไทยก็บริโภคมันในฐานะสินค้า ปัจจุบันมีลักษณะเป็นโซเชียลอีเวนต์ (social event) ด้วย หลังจากรู้จักนักฟุตบอลแล้วเราก็เริ่มเชียร์ทีม แต่อยากจะทำอะไรอย่างหนึ่งคือ การดูฟุตบอลโลกนี้เป็นการค้นหาเศรษฐกิจเตะฟุตบอลกัน ดูได้เลยว่าแต่ละคนค่าตัวมากขนาดไหน สปอนเซอร์เป็นอย่างไร ซึ่งปัจจุบันฟุตบอลกลายเป็นทุนวัฒนธรรมไปแล้ว" รศ.ดร.วิมุตี วานิชเจริญธรรม ผู้อำนวยการโครงการปริญญาเอกเศรษฐศาสตร์ และผู้อำนวยการศูนย์วิจัยมหาวิทยาลัยชิดาโก-มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

มันง่ายมากเลยที่ถ้าเราคิดจะเล่นบอล เดินไปตรงไหนก็เจอ หนังสือบอลทุกเล่มบอกอัตราต่อรองให้เราหมด รายการทีวีก็มีวิเคราะห์บอลในอินเทอร์เน็ตยี่ห้อต่างๆใหญ่ทั้งหมดนี้ช่วยให้เด็กอย่างพวกผมอยากลอง อยากรู้ทั้งนั้น ยิ่งถ้าเป็นทีมที่มีนักกีฬาโปรตนะ ผมทุ่มสุดตัวเลย เวลาจะเล่น เราก็ต้องตามข่าวว่าทีมนี้ตัวเก็งจริงไหม ถ้าเจิบ ไม่ลง ก็อาจจะแพ้ เราต้องคอยตามตลอดแหละ หนังสือหนังหาผมเลยไม่ค่อยได้เรียน

เป็นเรื่องไร้สาระ แต่สำหรับพวกผม มันจริงจังมากนะพี่ การที่เราต้องถูกบังคับให้ร้อนผมนะ มันทำให้เราขาดความมั่นใจ ไม่มีเด็กคนไหนเข้าใจได้หรอกนะว่าไอ้ทรงผมกับการเรียนมันเกี่ยวกันยังไง เพื่อนผมไม่เข้าเรียนก็เพราะครูบังคับให้ตัดผม มันเลยโดดเรียน แล้วก็เข้ามาสู่วงจรอุปาทัมแบบที่พี่เห็นนี่แหละ

“

พอไปโรงเรียนสายบ่อยๆ เข้า ก็โดนครูตำทำโทษ มันก็พาลให้เราไม่อยากเข้าเรียน ก็ต้องไปอยู่ตามร้าน ตามซอยที่พวกเพื่อนๆ ที่หนีโรงเรียนมั่วลุมกัน เพื่อนก็จะเริ่มชวน ‘เฮ้ย เล่นบอลแหมะ’ ‘เฮ้ย ไปกินเหล้ากัน’ ไปโน่นไปนี่ นั่นแหละครับจุดเริ่มต้น

คิดว่าผู้ใหญ่จะสามารถป้องกันไม่ให้วัยรุ่นติดบอลได้ไหม

คงยาก เพราะมันเป็นวิถีที่หาเงินได้ง่ายมากกก (ลากเสียงยาว) ใครบ้างพี่ที่ไม่อยากมีเงิน แต่มีอยู่อย่างนะที่ผมบอกได้คือ อย่าพยายามให้เด็กๆ มีเวลาว่าง ที่ผมใช้ชีวิตแบบนี้ ก็เริ่มมาจากผมไปโรงเรียนสาย เพราะตื่นเช้าไม่ไหว พอไปสายบ่อยๆ เข้า ก็โดนครูตำทำโทษ มันก็พาลให้เราไม่อยากเข้าเรียน พอเราไม่เข้าเรียน ก็ต้องไปอยู่ตามร้าน ตามซอยที่พวกเพื่อนๆ ที่หนีโรงเรียนมั่วลุมกัน เพื่อนก็จะเริ่มชวน ‘เฮ้ย เล่นบอลแหมะ’ ‘เฮ้ย ไปกินเหล้ากัน’ ไปโน่นไปนี่ นั่นแหละครับคือจุดเริ่มต้น

แล้วอีกเรื่องที่ทำให้เด็กๆ หนีเรียนคือเรื่องถูกบังคับตัดผม พวกผู้ใหญ่อาจมองว่า

สิ่งแวดล้อมโดยเฉพาะเพื่อนนี่สำคัญจริงๆ ครับ เพื่อนผมคนหนึ่งเคยประพฤติตัวแบบผม อยู่กลุ่มเดียวกัน แต่มันหล่อ พอมันติดหญิงผู้หญิงคนนั้นเป็นเด็กเรียน ดูด้วย มันเลยเลิกทุกอย่างได้ ผมว่ามันโชคดี แต่สภาพแบบผมหญิงคงไม่สนหรอก เข้าไปขอเบอร์ ก็คงมีแต่หน้าแตกกลับมา ทุกวันนี้ผู้หญิงที่ผมเจอก็คือเด็กเที่ยวที่เจอกันในผับ ซึ่งบางทีเจอกันอีกครั้งผมก็จำหน้าจำชื่อไม่ได้แล้ว เพราะแต่ละคืนมีเด็กผู้หญิงเที่ยวกันเยอะมาก นั่นแหละที่ทำให้ผมต้องออกเที่ยวแทบทุกคืนเหมือนกัน มีเงินในกระเป๋าสองสามร้อยก็ไปได้แล้ว จากนั้นก็ตกลงกันว่าจะไปนอนที่ไหน ส่วนใหญ่ก็ห้องเพื่อนด้วยกันเองแหละ บางคนพอนอนแล้วก็ขโมยมือถือ ขโมยตังค์ รูดสร้อยไปด้วย ผมเจอมาหมดแล้ว แต่ก็ไม่ใช่ดี ไม่รู้เหมือนกันมันยังไม่เบื่อมันครับ

”

ความเป็นชายแบบ ‘ล่ำๆ’ ที่ ‘ซ้าๆ’ จน ‘เข้าๆ’ ในนิตยสารผู้ชายจีเอ็ม พลัส (GM Plus+)*

ภายใต้ร่างกายกำยำด้วยมัดกล้ามเนื้อ เขาคือผู้นำที่ห้าวหาญ กล้าแกร่ง ไม่มีสักครั้งที่เขาจะเสียน้ำตาให้เราเห็น เขาเป็นใหญ่ทั้งในเรื่องนอกบ้านและเรื่องบนเตียง ส่วนความเจ้าชู้เป็นเรื่องธรรมดาของเขา (ที่ผู้หญิงต้องเข้าใจ) ฯลฯ

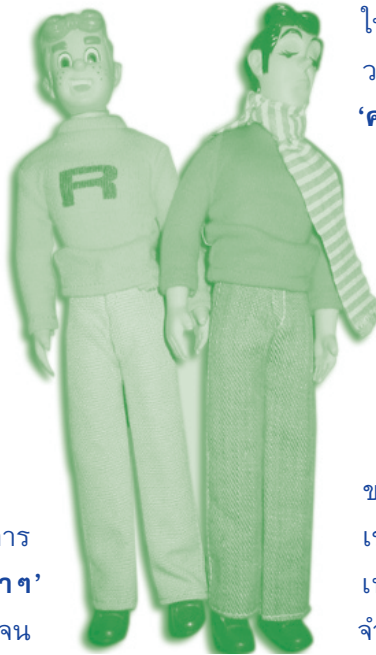
นี่คือบรรทัดฐานของผู้ชายที่เป็นผลผลิตจากสังคมที่ ‘ผู้ชายเป็นใหญ่’ ซึ่งอธิบายว่าความเป็นชายเป็นเรื่องที่ ‘ธรรมชาติ’ สร้างมาตั้งแต่ต้น

ฟังดูแล้ว ผู้ชายแบบนี้ ‘เท’ เอาการอยู่ แต่เพราะความเป็นชายแบบ ‘ล่ำๆ’ อย่างนี้หรือเปล่าที่สร้างปัญหา ‘ซ้าๆ’ จนเข้าไม่ออก เช่น ค่านิยมว่าผู้ชายที่ไม่มีประสบการณ์ทางเพศเป็นผู้ชาย ‘ไร้หน้ายา’ หรือผู้ชายควรมีอวัยวะเพศขนาดใหญ่ ก็ถีบส่งให้ผู้ชายจำนวนหนึ่งไปทดลองทางเพศอย่าง ‘พิสดาร’

ขณะที่ผู้หญิงก็ควรไว้แต่เพียงสาเรื่องเพศเลยทำให้ไม่มีอำนาจต่อรองในการมีเพศสัมพันธ์ที่ปลอดภัยให้แก่ตัวเอง

จวบจนความคิดเรื่องสิทธิมนุษยชนได้รับการยอมรับอย่างแพร่หลาย และมีการศึกษาพบว่า ‘ความเป็นชายคือผลผลิตของสังคม’ หาใช่ ‘ธรรมชาติกำหนด’ อย่างแต่ก่อน การเรียกร้องความเสมอภาคทางเพศ และการเคารพกัน จึงเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจอย่างกว้างขวาง

ขณะเดียวกัน สังคมไทยมีรากฐานจากสังคมชายเป็นใหญ่ฝังรากลึกอยู่เป็นทุนเดิม สื่อมวลชนที่นำเสนอภาพความเป็นชาย จึงต้องปะทะสังสรรค์กับทั้ง ‘ค่านิยมใหม่’ และ ‘ค่านิยมเก่า’

เช่นเดียวกับที่จีเอ็ม พลัส (GM Plus+) นิตยสารผู้ชายรุ่นใหม่ในเครือเดียวกับนิตยสารจีเอ็ม (GM) ต้นไม้ใหญ่แห่งวงการนิตยสารผู้ชายที่ยืนหยัดมากกว่า ๒๐ ปีแล้ว ก็นำเสนอ ‘ความเป็นชาย’ ในสถานการณ์การปะทะสังสรรค์ดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม จากการวิจัยเรื่อง ‘ค่านิยมและบทบาททางเพศของผู้ชายที่ปรากฏในคอลัมน์เรื่องสั้นอีโรติกและเรื่องตลกแกมทะเลึ่งของนิตยสารผู้ชายจีเอ็ม พลัส (GM Plus+)*’ ทำให้เห็นว่าความเป็นชายแบบ ‘ล่ำๆ’ ยังคงถูกนำเสนออย่าง ‘ซ้าๆ’ จน ‘เข้าๆ’ อยู่เช่นเดิม

กล่าวคือ ความเป็นชายที่ปรากฏในเนื้อหาของนิตยสารฉบับนี้ ตอกย้ำมายาคติแบบเดิมๆ ของผู้ชาย เช่น ผู้ชายที่มีประสบการณ์ทางเพศน้อยเป็นผู้ชายที่น่าเหยียดหยาม ผู้ชายควรมีอวัยวะเพศขนาดใหญ่ และจำเป็นต้องมีลีลารักที่ร้อนแรงเพื่อสร้างความสุขทางเพศ ผู้ชายไม่อาจเสียน้ำตาได้ ต้องเป็นผู้นำ ฯลฯ

และยังพบว่ามีเนื้อหาแสดงอคติทางเพศของผู้ชายต่อผู้หญิงและเพศที่สาม โดยการกีดกัน ประณามหยามเหยียด ทำให้เห็นเป็นเรื่องตลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งการทำให้อีกฝ่ายเป็นเพียง ‘วัตถุ’ ซึ่งเป็นการถอดเอาจิตวิญญาณความเป็นมนุษย์ออกไป

ที่น่ากลัวกว่านั้น เนื้อหาเหล่านี้ถูกถ่ายทอดผ่านทางเรื่องแต่ง ดังนั้น ความเชื่อต่างๆ จะถูกสอดแทรกไปยังผู้อ่านได้ง่าย แนบเนียน ผ่านการทำให้เป็นเรื่องโรแมนติค และการทำให้เป็นเรื่องตลก จนบางครั้งผู้อ่านอาจไม่รู้ตัว

เมื่อค่านิยมและมายาคติดังกล่าวได้รับการตอกย้ำมากเข้า ทำให้ ‘โลกแห่งการรับรู้’ ของผู้รับสารถูกบิดเบือนไปจาก ‘ความเป็นจริงทางสังคม’ ยิ่งขึ้น ตามมาด้วยปัญหา ‘ซ้าๆ’ ที่ทำให้สังคม ‘ซ้าๆ’ ดังเดิม

แม้ปัจจุบันจะมีการเรียกร้องให้สื่อมวลชนตระหนักถึงความสำคัญของการเคารพในความเสมอภาคทางเพศ แต่ความเป็น ‘ผู้ชายแบบเก่า’ ที่มีรากฐานจากแนวคิด ‘ผู้ชายเป็นใหญ่’ ก็ยังคงปรากฏกระทั้งในนิตยสารสำหรับผู้ชาย ‘รุ่นใหม่’ จึงไม่น่าแปลกใจว่าทำไมหนังสือพิมพ์หน้าบ้านถึงถูกละเลงด้วยข่าวการถ่ายทำฉากตัวร้ายข่มขืนนางเอก คนดูก็ตั้งตารอให้โกโบริข่มขืนภรรยาโดยไม่รู้สึกตะขิดตะขวงใจ ละครหลายเรื่องยังคงให้พระเอกข่มขืนนางเอก แม้นางเอกจะเกลียดชังพระเอกเพียงใด แต่สุดท้าย เรื่องก็จบลงอย่างสุขสรรค์ดังเทพนิยาย

ส่วน เกย์ กะเทย ยังคงเป็นตัวตลกไร้สมองที่คอยวิงโล่จับพระเอกต่อไป ✕

*สารนิพนธ์ระดับปริญญาตรี คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยชญาภัฏา วงศ์มณี (๒๕๔๘).

ทำไมวัยรุ่นถึงชอบกังวลเรื่องจู๋

เวลาครูเจอคำถามพวกนี้ในเว็บต่างๆ ครูสงสัยมากกว่าที่โรงเรียนไม่สอนเพศศึกษาหรือคำตอบของครูไม่น่าเชื่อถือหรืออย่างไร และที่สำคัญที่สุดที่ทำให้ครูต้องเขียนมาถาม 'ชายพเนจร' คือ ทำไมเด็กวัยรุ่นชายถึงกังวลเรื่องอวัยวะเพศกันนัก ชายพเนจรลองตอบให้ครูเข้าใจหน่อย จะไปหาวิธีการสอนให้ลูกใจเด็กๆ

จาก **ครูผู้สอนเรื่องที่ใครๆ ไม่ค่อยอยากพูด แต่ชอบทำ**

ตอบ ครูผู้สอนฯ

เท่าที่ตัวผมเองได้เรียนมานะครับพบว่า ระบบการศึกษาของประเทศไทยมีการสอนเพศศึกษาในโรงเรียนอยู่น้อยมาก

ถึงแม้จะสอน ก็มักสอนแต่เรื่องส่วนประกอบของอวัยวะต่างๆ ไปถึงเรื่องโรคสาเหตุการติดโรค แล้วก็ผ่านเลยไป สงสัยเพราะอาจารย์เองก็อาย เลยไม่แนะนำหรือบอกรายละเอียดอะไร บอกแค่่าเกิดเพราะอะไร จะป้องกันยังไง แต่ไม่ยกตัวอย่างให้เห็น

ตัวนักเรียนเองก็ไม่ค่อยกล้าถามในห้องเรียน เพราะคนที่ถามจะตกเป็นเป้าสายตาเพื่อนๆ ในทันทีครับ อาจารย์เองก็ไม่ค่อยเปิดโอกาสให้ถามด้วย หรือบางทีก็ทำเป็นไม่สนใจคำถามของนักเรียน

ส่วนเรื่องความกังวลของเยาวชน ผมคิดว่ามันเป็นช่วงหนึ่งของชีวิตที่เราจะสงสัยในเรื่องของตัวเอง เด็กห้าขวบมักสนใจในสิ่งต่างๆ ทั่วไปทุกเรื่อง ผู้ใหญ่อายุห้าสิบอาจสงสัยในชีวิตหลังความตาย

ส่วนเด็กอายุสิบห้าก็สงสัยในเรื่องเพศใจครับ ^ ^"

ส่วนเรื่องที่ทำให้ความสำคัญทางด้านขนาด คงเพราะหลายคนเชื่อว่าขนาดนั้นสำคัญต่อการมีเพศสัมพันธ์มั้งครับ ก็แล้วแต่คนจะคิดเหมือนกันในเรื่องนี้

จากที่ลองถามเพื่อนผู้หญิงหลายคนดู ก็มีการพูดถึงเรื่องพวกนี้บ้าง แต่จะเป็นการคุยแบบขำขำมากกว่า

หากให้อาจารย์ทุกโรงเรียนสอนเรื่องนี้กันอย่างเปิดเผย คงเป็นเรื่องยากอยู่เหมือนกัน สิ่งที่ได้ (ถ้าคุณครูกังวล) ผมว่าขอแค่สอนนักเรียนทุกคนให้เข้าใจในสิ่งที่เค้าอยากเข้าใจ

เปิดเผยทุกเรื่องที่เค้าอยากรู้ เปิดโอกาสให้ถามให้ปรึกษา น่าจะพอแล้วละครับ ✖

ชายพเนจรเป็นนามปากกาของเบ็ทหนุ่มย่าง ๑๖ ปี ซึ่งอาลาหมากำหนักที่ตอบปัญหาที่คาอูไทย ไครอยาโกได้ค่าตอบแทน 'เนอเนอ' ใญ่ส่งคำถามมาที่ wanderer_loso@hotmail.com

ทำไมเราช่วยตัวเองแล้วลิวขึ้น

ช่วยตัวเอง! บ่อยๆ จะทำให้ไม่สูงจริงหรือ

รอบวง ๔.๖ ยาว ๔.๖ นิ้ว เล็กไปหรือไม่

ก็เหมือนตอนอยู่โรงเรียนแหละ

ในการอบรมให้กับทีมเจ้าหน้าที่สนามที่ต้องลงทำงานเรื่องเพศและเอดส์กับชุมชนแห่งหนึ่ง ส่วนใหญ่เจ้าหน้าที่สนามจะเป็นสาว ๆ หลังจากทำกิจกรรม 'ใครเอ่ย' ซึ่งเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และความเชื่อเรื่องเพศ ช่วงระหว่างพัก สาว ๆ ก็เริ่มเม้าท์กระเจา

จ.น.ท.๑ : เนี่ย มีตั้งหลายเรื่องเราก็ไม่เคยรู้ นี่ขนาดมีแฟนแล้วนะ มารู้ก็ตอนอบรมนี่ละ

จ.น.ท.๒ : ตอนที่พี่เขาบอกว่า ผู้หญิงเรามี ๒ รู คือ รูฉี่กับรูช่องคลอด เราก็สงสัยนะว่า แล้วผู้ชายเขามีกี่รู

จ.น.ท.๑ : อ้าว แล้วเธอไม่เคยสังเกตของแฟนเธอหรือว่ามันเป็นยังไง

เจอคำถามนี้ไป เจ้าหน้าที่สาวถึงกับมีอาการ 'ม้วนตัวน' หน้าแดงแล้วค่อยๆ ตอบ

จ.น.ท.๒ : ใครจะไปกล้า อายุจะตาย เวลา มีอะไรกัน ฉั่นก็ไม่เคยสังเกตเลย กลัวแฟนหาว่าเราลาม

เมื่อได้ยินคำตอบ เพื่อนสาวทำหน้าที่ประมาณเป็นผู้เชี่ยวชาญ พร้อมกับยี้ดตอบว่า

จ.น.ท.๑ : โธ่เอ๊ย เรื่องแค่นี้ ไม่ต้องอาย เป็นเรื่องความรู้ของเรา จะบอกให้ ของผู้ชายเนี่ย ก็มีสองรูเหมือนของเรานั้นแหละ รูหนึ่งเอาไว้ฉี่ ส่วนอีกรูก็เอาไว้ให้อสุจิออกไป จำไว้นะ

ความกลัว...

อาทิตย์ก่อนโน้น มีโอกาสไปอบรมให้กับเจ้าหน้าที่สาธารณสุขที่ภาคใต้ มีคำถามว่า ถ้าไปอบรมให้นักเรียนที่มีเวลาจำกัดสัก ๑-๒ ชั่วโมง การนำรูปที่ค่อนข้างน่ากลัวของ ‘ผู้ป่วย’ ทั้งเอดส์และกาโมโรไปให้นักเรียนดู จะมีประโยชน์หรือไม่?

ผมถามว่า จุดประสงค์ที่ให้คุณครู เราหวังว่าเด็กจะได้เรียนรู้อะไร เธอตอบว่า หวังจะให้เด็กเกิดความกลัว เมื่อกลัวแล้วจะได้ไม่ไปเสี่ยงในการติดเชื้อ

ผมถามว่า เวลาเราเห็นรูปที่น่ากลัว เกิดอะไรขึ้นกับตัวเราบ้าง ส่วนใหญ่ก็บอกว่ากลัว

กลัวแล้วยังไงต่อ คำตอบก็คือ ก็ระมัดระวังตัวขึ้น

พอให้บอกว่า ช่วยบอกวิธีระมัดระวังตัวว่าทำอะไร ส่วนใหญ่บอกว่า ก็พยายามไม่ไปยุ่งกับคนอื่น รักเดียวใจเดียว หรือถ้าอยู่กับคนอื่นก็ใส่ถุงยางอนามัย

รวมทั้งระมัดระวังผู้ที่ป่วยด้วย

ผมถามต่อว่า แล้วเราใช้ถุงยางทุกครั้งหรือไม่ คำตอบก็คือไม่ ถามต่อว่า ใครล่ะที่เราไม่ใช้ถุงยาง ทั้งหมดตอบว่า แฟนหรือคู่อชีวิตเรา หรือคนที่เราคิดว่าไม่น่าจะมีอะไร

เมื่อถามต่อว่า เพราะอะไรถึงไม่ใช้ถุงยาง คราวนี้คำตอบเริ่มหลากหลายมากขึ้น ตั้งแต่ไว้ใจ รัก ไม่รู้จะบอกอย่างไร ต้องรักษาความสัมพันธ์ไว้ คิดว่าแฟนคงไม่ไปเสี่ยง...

สารพัดเหตุผลที่จะยกมาเพื่อที่จะไม่ใช้ถุงยาง

นี่ไม่ใช่ประเด็นใหม่ แต่ที่น่าสนใจมากกว่าก็คือวิธีคิดเรื่องการสร้างความตระหนักด้วยความกลัวยังคงดำรงอยู่อย่างฝังรากลึกสะท้อนให้เห็นได้จากการรณรงค์ เช่น เมมาแล้วขับ บุหรี่ เหล้า ยาเสพติด การใช้ยาลดความอ้วน การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร ล้วนใช้ความกลัวมาขู่โดยไม่ได้สร้างความเชื่อมโยงมาถึงตัวเรา และยังไม่เห็นแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่นบ้างเลย

การใช้ความกลัวเพื่อสร้างความตระหนักมีข้อจำกัดในตัวของมัน ตัวอย่างเช่นเรื่องไข้หวัดนก ใช้ความกลัวกันนี้แหละเป็นปฐมบทโดยหวังให้ตระหนัก แต่ไม่สร้างการเรียนรู้ที่ต่อเนื่อง จนเกิดผลกระทบตามมาอย่างรุนแรง ต้องเร่งแก้ไขกันสุดลูกดกแก่กันจนทุกวันนี้ ไข้หวัดใหญ่ในประเทศไทยเป็นของยักษ์ใหญ่ผูกขาด ธุรกิจไก่แบบชาวบ้านทั้งหมด

บริษัทยักษ์ใหญ่ขู่ว่าไก่ตัวเองปลอดภัย ไก่ชาวบ้านอันตราย เลยยึดตลาดเรียบริบร้อย

โดยหลักการแล้ว การใช้ความกลัวเพื่อให้เกิดความตระหนัก ต้องใช้ในระยะสั้นๆ เพื่อทำให้คนสนใจอย่างรวดเร็ว เช่น การประกาศการเตือนภัยทางธรรมชาติที่จะเกิดขึ้น หลังจากนั้นก็ต้องให้ข้อมูลที่ถูกต้อง ชัดเจน และสร้างกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ เกิดความเข้าใจ มีทางเลือกหลากหลายให้นำไปปรับใช้กับวิถีชีวิตของตนเองได้ว่าจะเตรียมตัวตั้งรับหรือหลบภัยกันอย่างไร ซึ่งขั้นตอนนี้สำคัญมาก เพราะเป็นการนำไปใช้ในวิถีชีวิตจริง

ก้าวต่อไปในเรื่องเอดส์ต้องไม่ย่ำแต่เรื่องความกลัว ไม่มีประโยชน์อีกแล้ว แต่ต้องสร้างการเรียนรู้เพื่อให้เกิดองค์ความรู้ใหม่ ทำให้เห็นโอกาสเสี่ยงจากวิถีชีวิตทางเพศของตน เห็นทางเลือกที่ลดความเสี่ยง และนำไปประยุกต์ใช้ได้จริง มีความมั่นใจและเคารพในการอยู่ร่วมกับผู้ติดเชื้ออย่างเท่าเทียม

พนั้นกันก็ได้ ประเทศไทยยังใช้ความกลัวมาชูกันอีกนานแสนนาน และนับวันจะขยายวงกว้างไปเรื่อยๆ เพราะว่ามันทำกันง่าย ส่วนเรื่องประสิทธิผลก็อีกเรื่อง

ไม่ฟันแม่แต่วงการเมือง ✕

er walk alone

ทำไมวัยรุ่นชอบพนันบอล?

ในที่สุด ‘เทศกาลฟุตบอลโลก’ ก็เคลื่อนขยับเข้ามาถึงวาระที่จะมีการแข่งขันอีกครั้ง ก่อนจะถึงเทศกาลก็มีงานวิจัยชิ้นหนึ่งออกมาต้อนรับกับกระแสฟุตบอลโลกอย่างรวดเร็ว ผลงานวิจัยที่ว่า เปิดเผยโดยสำนักวิจัยเอแบคโพลล์ ข้อมูลที่น่าสนใจคือเมื่อจำแนกตามกลุ่มอาชีพ พบว่า มีนักเรียน/นักศึกษาที่ตั้งใจจะเล่นพนันทายผลฟุตบอลสูงถึง ๑๐๗,๐๙๐ คน และวงเงินหมุนเวียนในกลุ่มดังกล่าวอยู่ที่ประมาณ ๑๐๓,๖๕๙,๖๙๖ บาท*

เมื่อศึกษางานวิจัยชิ้นนี้และมองดูสภาพทั่วไปของสังคมจะพบว่า คนที่เล่นพนันฟุตบอลนั้นมีหลายวัย หลายอาชีพ แต่ที่น่าสนใจกว่านั้นคือ ผู้เล่นพนันบอลมีอายุน้อยลง หรืออยู่ในช่วงวัยรุ่นนั่นเอง

ทำไมวัยรุ่นนิยมการพนันบอล? เพื่อนที่เคยแทงบอลบอกว่าเป็นการหารายได้อย่างหนึ่ง และเล่นกับเพื่อนๆ ไม่ต้องไปถึงมือบ่อนใหญ่ เล่นทีละ ๕๐-๑๐๐ บาท

ดูเหมือนเงื่อนไขสำคัญที่ทำให้เล่นพนันบอลก็เพื่อหาเงินไปใช้ เท่าที่เคยได้ยินมา เพื่อนบางคนไม่เล่นมากเพราะรู้จักจัดการกับวงเงินที่จะเล่น แต่บางคนเล่นเสียจนอยากได้เงินคืนจึงไปขโมยของ หรือเอาของมีค่าของตนไปขายเพื่อแลกกับเงินที่จะเอาไปแทงบอลต่อ

เงินที่ได้จากการพนันบอลส่วนใหญ่ เพื่อนๆ เล่าว่ามักนำไปใช้จ่ายกับสินค้าที่ตอบสนองความต้องการมากกว่าความจำเป็น เช่น โทรศัพท์มือถือ ถัวยี่ห้อดี ไปดูหนัง กินอาหารฟาสต์ฟู้ด เป็นต้น

มีจำนวนน้อยที่เอาเงินที่เล่นได้ไปจ่ายค่าเล่าเรียน ค่าหนังสือ

ที่เป็นอย่างนี้ก็เพราะตลาดใหญ่ของสินค้าเหล่านี้ก็คือ ‘วัยรุ่น’ และสินค้าก็สร้างภาพลักษณ์ขึ้นมาว่า ‘สินค้านี้เหมาะสำหรับคนรุ่นใหม่’ วัยรุ่นจึงต้องหาเงินมาเพื่อซื้อและบริโภคสินค้านั้น ซึ่ง ‘ช่องทาง’ ในการหาเงินนอกจากขอจากครอบครัวแล้ว การหารายได้จากการเล่นพนันบอลก็เป็น ‘ช่องทาง’ ที่ง่าย ไม่ซับซ้อน ไม่ต้องออกแรงมากนัก

อย่างไรก็ดี ผู้ที่เล่นพนันบอลมีทุกวัยไม่ใช่แค่วัยรุ่นเท่านั้น แต่สิ่งที่ผลงานวิจัยชี้ออกมาสะท้อนให้เห็นว่า ‘ขอบเขต’ ของคนที่เล่นพนันบอลนั้นมีมากและขยายจำนวนทั้งคนและวัยไปอย่างรวดเร็ว

สิ่งที่น่าพิจารณามากกว่านั้นคือ สินค้าต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้นซึ่งพยายามมุ่งตลาดมายังกลุ่มวัยรุ่น ถือเป็น ‘ตัวจักร’ สำคัญที่ทำให้คนทั่วไปรวมทั้งวัยรุ่นต้องเสาะหาเงินเพื่อมาซื้อและบริโภคสินค้านั้น สินค้ามีมากเท่าไร คนก็ถูกทำให้ต้องการเพิ่มขึ้น ผู้ที่จะบริโภคก็ต้องหารายได้จากส่วนอื่นๆ เพื่อให้ได้สินค้านั้นมา

‘การพนันบอล’ เป็นแค่หนึ่งในกลวิธีที่คนๆ หนึ่งจะได้มาซึ่งเงิน แต่อย่าลืมว่าผู้เล่นพนันบอลมีทั้งได้กับเสีย และได้รับผลกระทบอื่นๆ มากมาย

ส่วนเจ้าของธุรกิจสินค้าต่างๆ ที่เราเอาเงินไปซื้อสินค้าของเขา ก็นั่งนับเงินอยู่เฉยๆ อย่างมีความสุข ✖

*ข้อมูลจาก www.manager.co.th

เปลี่ยนใจง่ายน้อย

มูลนิธิเอชเอ

วิทยากรหลัก หรือ MT ท่านหนึ่งต้องนำรถยนต์ไปตั้งศูนย์ใหม่ หลังจากคอยสักพัก พนักงานแจ้งว่าต้องเปลี่ยนลูกหมากตัวล่างใหม่ก่อน แล้วค่อยมาตั้งศูนย์ MT ท่านนั้นจึงนำรถไปยังอู่ที่คุ้นเคยกัน

MT : ช่าง ว่างมัย ช่วยหน่อยสิ

ช่าง : จะให้ทำอะไรละ วันนี้

MT : ศูนย์ไม่ดี ต้องตั้งศูนย์ใหม่ เขาบอกว่าต้องเปลี่ยนช่วงล่างก่อน ช่างช่วยหน่อยสิ

ช่าง : เปลี่ยนอะไร

จะด้วยความใจลอยหรือเรื่องเพศเข้าสายเลือดไม่ทราบได้ ช่างจึงได้รับคำสั่งว่า

MT : ช่วยเปลี่ยนต่อมลูกหมากให้ทีสิ มันตั้งศูนย์ไม่ได้ เขาบอกว่าต่อมลูกหมากมันโยกและก็หลวม ยิ่งไงก็เปลี่ยนต่อมลูกหมากแบบของแท้เลยนะ จะได้ใช้นานๆ

ช่าง : ?????

มีกิ๊กแต่กลัวบาป!!!

ถาม: ผมกำลังอยากจะมีกิ๊ก แต่ติดตรงที่กลัวบาป น้าว่าไงครับ

จาก *ชายที่มีเมียแล้ว*

ตอบ: ไม่ต้องกลัวบาป แต่ให้กลัวใจและความรู้สึกของตัวเองและคนที่เรารักดีกว่าครับ ใช้เวลา
อยากมีกิ๊ก ไปทำอะไรดีๆ ให้คนที่เรารักดีกว่า

เป็นชายโสดเสียหายนครไหน

ถาม: ผมอายุ ๔๐ แล้ว ฐานะการงานก็มั่นคง หน้าตาก็ 'โอ' นะ ผมรำคาญมากเลยเวลาโดนถามว่า 'ป่านี่แล้ว
ทำไมไม่คิดแต่งงานแต่งงานซะที แฟนก็ไม่มี เป็นเกย์ปะเนี่ย' ผมรู้ตัวว่าไม่ชอบผู้ชายด้วยกัน แต่ผมก็ยัง
ไม่อยากแต่งงาน ไม่อยากมีใครเป็นตัวเป็นตน แล้วผู้ชายที่คิดอยากอยู่เป็นโสด เสียหายตรงไหนครับ

จาก *ด็อกเตอร์หนุ่ม*

ตอบ: หน้า 'โอ' ดีกว่า หน้า 'เหลี่ยม' นะครับ เพราะหน้าเหลี่ยมเนี่ย คนรักก็รักมาก คนเกลียดก็เกลียดมากครับ การ
เป็นโสดไม่เสียหายหรอกครับ การไม่อยากแต่งงาน และไม่อยากมีใครเป็นตัวตน ก็เป็นเรื่องที่เราเลือกได้ แต่อย่าลืม
มีทัศนคติในเรื่อง 'ความรัก' ในทางที่ไม่ทำร้ายตัวเองและคนอื่นดีกว่า

ผมคิดว่าเรื่องนี้สำคัญกว่าจะโสดหรือไม่โสด ขอให้ 'รัก' ให้เป็นและกล้าที่จะ 'รัก' ดีกว่าครับ

รับไม่ได้ที่ลูกรักเพศเดียวกัน

ถาม: พวกพ่อแม่ทำไมถึงรับไม่ค่อยได้เมื่อรู้ว่าลูกตัวเองรักเพศเดียวกัน

จาก *เก๊กซง*

ตอบ: ก็พ่อแม่ไม่ได้เป็นเพศเดียวกันครับ เลยต้องทำใจกันสักหน่อย แต่ถ้าเขารักคุณ เขาก็พร้อมที่จะเรียนรู้เองแหละ
ครับ เพราะเรื่องส่วนใหญ่ไม่ได้เกี่ยวกับเพศเดียวกันหรือไม่ เท่ากับเขาเป็นห่วงตัวคุณหรือครับ

เรากำไม่ได้ แต่ทำไมชอบโทษพรัน

ถาม: น้า สงสัยอะ เวลาเด็กวัยรุ่นบ้านเราทำร้ายมัยดี ผู้ใหญ่ชอบโทษว่าไปเอา
วัฒนธรรมตะวันตกมา ไปเลียนแบบฝรั่งมาทุกเรื่องเลย เด็กไม่ดีด้วยตัวเองไม่ได้
หรือ มัยต้องโทษโน่นนี่ด้วย

จาก *เด็กขี้สงสัย*

ตอบ: เป็นเรื่องธรรมดาครับ ใครจะยอมรับว่าตัวเองมีส่วนในการสร้างปัญหา จังหวะ
แรกก็ต้องโทษ 'คนอื่น' เข้าไว้ก่อนนั่นแหละ นอกจากนี้การเป็น 'ผู้ปกครอง' ก็
ย่อมหมายถึงการเป็นผู้ 'ปกครอง' ครับ

แต่มองในแง่ดีนะครับ การที่ผู้ปกครองโทษคนอื่นก่อน บางทีอาจเป็น
เพราะเขารักเรานะครับ เขาจึงเชื่อว่าเราคงไม่ทำอะไรไม่ดีด้วยตัวของเราครับ

คำถามที่หนูถามมาว่าเด็กไม่ดีด้วยตัวเองไม่ได้หรือ อันนี้ขอตอบว่าไม่ได้ครับ
เพราะไม่มีใครที่มี 'ตัวเอง' โดยไม่เกี่ยวข้องกับผู้อื่นหรือครับ ดังนั้น การมานั่ง
เถียงว่าใครทำอะไรให้เราไม่ดี หรือเราไม่ดีด้วยตัวเองนั้น ไม่ได้ให้คำตอบที่น่าไป
สู่การทำความเข้าใจกับปัญหาที่เกิดขึ้น

ทางออกของผู้ใหญ่ก็คือ การทำความเข้าใจกับลูกและกับวัฒนธรรมตะวันตก
ให้มากขึ้น ส่วนทางออกของเด็กก็คือ พุดคุยและปรึกษากับผู้ใหญ่ให้มากขึ้น

การเรียนรู้ร่วมกันของครอบครัวต่อเรื่องต่างๆ น่าจะเป็นเรื่องที่น่าสนใจกว่า
การโทษกันไปมา หรือโทษคนอื่นนะครับ

ครูสาวหลงรักศิษย์หนุ่ม

ถาม: ดิฉันถูกรุมประนามว่า 'ในฐานะอาจารย์สาว ไม่สมควรหลงรักลูกศิษย์' ทำไมล่ะคะคุณสมเสร็จ ทำไมอาจารย์กับลูกศิษย์เป็นแฟนกัน มันถึงเป็นเรื่องเสียหาย คอขาดบาดตาย เฮ้อออ (เขาบรรลุนิติภาวะแล้วด้วยนะ)

จาก อาจารย์สาว

ตอบ: สงสัยไม่เคยดูมังกรหยกภาคสองซะแล้วครับแม่นางเซียวหลงนี่ สรุปรว่า ต้องดูมังกรหยกสักหลายรอบนะครับ

ความจริงแล้ว อาจารย์กับลูกศิษย์เป็นแฟนกันเนี่ยเสียหายไหม ก็ขอตอบว่าโดยทั่วไปเขาเชื่อว่าเสียหายครับ (แม้ว่าจะไม่ได้ทำอะไรที่เสียหาย) ในมหาวิทยาลัยจำนวนมากถึงกับมีกฎเกณฑ์ในเรื่องนี้เอาไว้ว่าเป็นเรื่องเป็นราว

แต่ในขณะเดียวกัน ก็มีอาจารย์กับลูกศิษย์แต่งงานกันเป็นเรื่องเป็นราวหลายคู่ เพียงแต่ว่าความสัมพันธ์นั้นจะเปิดเผยออกมาในช่วงหลังจากที่ลูกศิษย์สำเร็จการศึกษาไปแล้ว

ความเสียหายในเรื่องนี้เพราะโดยทั่วไปสังคมเชื่อว่า ความสัมพันธ์ของลูกศิษย์กับอาจารย์นั้นเกี่ยวข้องกับตำแหน่งหน้าที่ และการให้คุณให้โทษ ระหว่างอาจารย์กับลูกศิษย์ และระหว่างลูกศิษย์ด้วยกันเอง ดังนั้นวิธีที่ง่ายที่สุดก็คือ 'ห้าม' เข้าไว้ ทั้งที่หากจะดูกันจริงๆ อาจารย์ที่คบหากับลูกศิษย์เป็นเรื่องเป็นราวนั้นก็แต่งงานแต่งงานกันไป มีความสุขไม่มากไม่น้อยไปกว่าความสัมพันธ์ในวงการอื่นๆ ครับ

เอาเป็นว่าเพื่อความสบายใจ ก็อดทนรออีกสักนิดครับ คนเราคงไม่ 'เรียน' กันตลอดชีวิตหรอกครับ

อะแต่บ้านใหม่ แต่แม่ไม่ยอมคะ

ถาม: แม่ดิฉันกลุ่มใจมากเมื่อดิฉันตัดสินใจจะมีสามีคนที่สอง หลังจากหย่าขาดจากคนแรก แม่บอกว่าอับอายที่ลูกสาวตัวเองมีสามีมากกว่า ๑ คน เราเลยทะเลาะกันบ่อยๆ ควรจะอธิบายเรื่องนี้กับแม่ หรือควรทำใจดีคะ

จาก ลูกสาวที่แม่ไม่ยอมให้พ้นอก

ตอบ: แม่อาจจะผิดหวังในตัวเขาเองที่มีส่วนในการตัดสินใจในเรื่องของการเลือกคู่ครองของคุณในครั้งแรก เรื่องนี้เราต้องทำใจและต้องใช้เวลาแม่ทำใจด้วยครับ

บางที่อาจต้องมีกิจกรรมที่คุณกับคู่ครองและแม่ของคุณทำร่วมกันน่าจะดีนะครับ เช่น ไปไหว้พระด้วยกัน เพราะอย่างน้อยคุณแม่ของคุณก็จะได้เรียนรู้และเข้าใจความรู้สึกของคุณและคู่ครองของคุณมากขึ้น

ช่วยด้วย เบื่อ 'น้ำพริกถ้วยเก่า'

ถาม: ผมรู้สึกผิดที่เกิดอาการเบื่อ 'น้ำพริกถ้วยเก่า' กับภรรยาผม แต่ไม่รู้จะทำอย่างไร ในความเป็นจริงแล้ว ชีวิตเช็กส์สามารถมีรสชาดแปลกๆ ได้ไหมครับ

จาก หมุ่มใหญ่

ตอบ: ผมว่ามีสองทางเลือกใหญ่ๆ คือจะหมกมุ่นกับเรื่องเช็กส์ หรือหันไปทำกิจกรรมอย่างอื่นร่วมกันครับ ตอนนี้อ่านมักหมกมุ่นในเรื่องเช็กส์ราวกับว่าความสุขเรื่องเช็กส์นั้นเป็นความสุขที่ยิ่งใหญ่และสูงสุดในเรื่องความสัมพันธ์

ทั้งที่หากพิจารณาดีๆ นั้น เราพบว่า การส่งเสริมเรื่องเช็กส์มิได้มาจากสื่อลามกมากเท่ากับสื่อโฆษณาสินค้าทั่วไปที่แฝงไปด้วยเรื่องของความพึงพอใจของเพศตรงข้าม

เราไม่สามารถเสพสื่อลามกได้ทั้งวัน แต่เราสามารถดูทีวี อ่านหนังสือ และเสพโฆษณาที่เราอารมณ์ให้เกี่ยวข้องกับการพึงใจของเพศตรงข้ามและนำไปสู่เรื่องของเช็กส์ได้ตลอดเวลา

ดังนั้น ขอดบอีกทีว่า การปรุงเช็กส์นั้นไม่ยาก มีคนเชี่ยวชาญเรื่องนี้อยู่เยอะ

แต่ทว่ารสชาติที่แปลกออกไปของเช็กส์จะทำให้คนทั้งสองฝ่ายมีความสุขจริงหรือไม่นั่นเป็นอีกเรื่องหนึ่งครับ ✕

คำตอบ ใน คำถาม

ในการสร้าง ‘การเรียนรู้’ ครูมักมีจุดที่ต้องเลือกว่าจะ ‘บอกคำตอบ’ ให้กับเด็กเลย หรือจะทำให้ ‘เด็กคิดหาคำตอบด้วยตนเอง’

แน่นอนว่าสำหรับครู แบบแรก ‘บอกคำตอบ’ นับเป็นเรื่องง่ายยิ่งกว่าง่ายทีเดียว

ส่วนแบบหลัง เป็นเรื่องท้าทายทั้งแนวคิดและวิธีการ หากจะทำให้เด็กมีความสามารถคิดหาคำตอบด้วยตนเอง ที่ไม่ได้แปลว่าปล่อยให้เรียนรู้ตามยถากรรม เช่น ปล่อยให้เด็กไปค้นหา

เป็นการบ้าน แต่การบ้านเหล่านั้นไม่ได้ถูกนำกลับมาพูดคุยแลกเปลี่ยน หรือการให้เด็กอภิปรายกันในกลุ่มย่อย แล้วแต่ละกลุ่มกลับมานำเสนอ เมื่อครบทุกกลุ่มก็จบ โดยครูไม่ได้

ชี้ชวนให้เห็นประเด็นน่าสนใจ หรือตั้งคำถามตั้งข้อสังเกตกับคำตอบต่างๆ ที่เด็กนำเสนอให้เกิดการคิด วิเคราะห์ เพื่อสร้างการเรียนรู้ต่อไปอีก

และที่สำคัญ การให้เด็กคิด วิเคราะห์ และหาคำตอบ ย่อมต้องไม่ใช่ฐานคิดว่า เด็กได้แค่ไหนก็แค่นั้น เพราะครูต้องช่วยพัฒนาเด็กให้เต็มศักยภาพ เพิ่มพูนการเรียนรู้

แน่นอนว่าเด็กแต่ละคนไม่เหมือนกัน แต่ทุกคนควรได้รับความสนใจ และได้พัฒนาจากครูอย่างเท่าเทียม

ว่าไปแล้ว ทักษะการคิด นับเป็นเรื่องเร่งด่วนจริงๆ ที่ต้องช่วยกันส่งเสริมในหมู่เยาวชนเพื่อจะเท่าทันสถานการณ์บ้านเมืองและโลกปัจจุบัน ที่ทุกฝ่ายพากันแย่งชิงเสนอคำตอบ ‘ที่ถูกที่สุด’ ในมุมมองของตัวเอง ที่อัจฉรียกกว่านั้นคือหลายครั้งคำตอบที่แต่ละฝ่ายนำเสนอในเรื่องเดียวกัน ต่างกันราวฟ้ากับเหว

เป้าหมายสำคัญอยู่ที่สอนให้คิดเป็น หรือให้เกิดกระบวนการค้นหาคำตอบ ไม่ใช่ที่ ‘ตัวคำตอบ’ เอง

นอกจากนี้ควรหมดยุค ‘ขอให้เชื่อเถอะ’ ได้แล้ว โดยเฉพาะประเภท ‘เชื่อเถอะ เพราะฉันเป็นคนที่คุณก็รู้ว่าใคร...’

แต่ต้องช่วยกันทำให้เยาวชนคิดเป็น รู้จักตั้งคำถาม วิเคราะห์ เปรียบเทียบ แยกแยะ เชื่อมโยง และหาคำตอบด้วยตัวเอง

ครูจึงมีบทบาทสำคัญยิ่งในการส่งเสริมทักษะการคิด หลักการนี้มีคนเห็นด้วยมากมาย หลายคนอยากทำและลองทำแล้ว ทำได้แค่ไหนก็ค่อยๆ ฝึกปรือกันไป

เหมือนทุกทักษะที่ต้องลงมือทำ ทำบ่อยๆ และย้อนมองตัวเอง

การตั้งคำถามเป็นเครื่องมือสำคัญ แต่มีหลายประเด็นเกี่ยวกับการใช้คำถามที่อยากชวนคุณครูสังเกต เพราะอาจทำให้เป็นอุปสรรคต่อการเสริมสร้างทักษะการคิดและการเรียนรู้ของเด็กได้ เช่น

ต้องเตรียมคำถามให้เกี่ยวเนื่องกับเนื้อหา ไม่ใช่นึกได้ว่าต้องถามก็เลยถาม แต่อาจไม่ได้เชื่อมโยงอะไรเลยกับเนื้อหา เช่น ขณะชวนพูดคุยหลังการทำกิจกรรม ‘แลงหน้า’ ในประเด็นผู้ติดเชื้อกับผู้ป่วยเอดส์ต่างกัน ผู้ดำเนินการก็นึกได้ว่าน่าจะต้องถามผู้เข้าร่วม (เพื่อการมีส่วนร่วม?) เลยถามไปว่า ‘ใครเคยไปบ้านพักผู้ป่วยเอดส์บ้าง ไหนลองเล่าประสบการณ์ชีวิตว่าไปแล้วเป็นยังไง’

ว่าไปแล้ว ทักษะการคิด นับเป็นเรื่องเร่งด่วนจริงๆ ที่ต้องช่วยกันส่งเสริมในหมู่เยาวชน เพื่อจะเท่าทันสถานการณ์บ้านเมืองและโลกปัจจุบันที่ทุกฝ่ายพากันแย่งชิงเสนอคำตอบ ‘ที่ถูกที่สุด’ ในมุมมองของตัวเอง ที่อัจฉรียกกว่านั้น คือ หลายครั้งคำตอบที่แต่ละฝ่ายนำเสนอในเรื่องเดียวกัน ต่างกันราวฟ้ากับเหว

เมื่อคนที่เล่าประสบการณ์เล่าจบ ผู้ดำเนินการก็เข้าเรื่องอื่นที่เตรียมมาต่อไป ไม่ได้หยิบประเด็นอะไรจากประสบการณ์ตรงของการไปเห็นผู้ป่วย

มาชวนคุยเพื่อขยายความประเด็นที่กำลังคุยกันอยู่แต่อย่างใด

บางกรณี ครูตั้งใจเลือกเฟ้นคำถามมาอย่างดี เตรียมไว้หลายคำถามเพื่อกระตุ้นความคิดเด็ก แต่ลืม ‘ฟัง’ คำตอบ และไม่ได้ ‘เชื่อมโยง’ คำตอบที่เด็กตั้งใจตอบให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาเพื่อการเรียนรู้เลย

เมื่อถามคำถามไปแล้ว ครูตั้งใจเย็น รอคำตอบ โดยไม่รีบตอบเอง เมื่อเห็นห้องเงียบ ครูอาจป้อนคำถามใหม่ หรือเพิ่มคำถามที่จะยั่วให้คิดมากขึ้น

ยังไม่นับว่า อยากจะถามใจจะขาด แต่พูดออกไปกลายเป็นการบอกชะงักทุกที

บางคำถามที่ตั้งออกไป ไม่มีทางจะตอบเป็นอย่างอื่นได้ เพราะครูตะล่อมเสียจนผู้เรียนต้องตอบ ‘แบบนั้น’ เท่านั้น หรือบางทีสีหน้าท่าทางของครูที่ลึ้นจนอนอกหน้า ก็ทำให้ผู้เรียนต้องตอบ ‘แบบนั้น’ เท่านั้นได้เหมือนกัน

คำถามบางเรื่องมุ่งหาข้อเท็จจริง (มีถูก-ผิด) บางคำถามมุ่งหาความเห็น แต่ครูยังรู้สึกว่าการเห็นก็ยังมีถูก-ผิดที่ต้องแก้ไขให้ถูก (แน่นอนว่า ต้องถูกตามที่ครูคิด)

บางครั้ง เด็กย้อนถามครูเพื่อหาคำตอบ ครูก็อย่าเพิ่งใจดี หรือใจอ่อนให้คำตอบ ลองตั้งคำถามกลับไปเพื่อให้เด็กได้คำตอบด้วยตนเอง

นี่เป็นเทคนิคเปลี่ยนสิ่งที่อยากจะบอกนั้นแหละให้เป็นคำถามแทน เพื่อให้ผู้เรียนเป็นคนคิดหาคำตอบด้วยตนเอง ลองฝึกปรือด้วยการชวนคนข้างๆ เล่นเกม ‘ตอบคำถาม ด้วยคำถาม’ ก็ได้

หลายครั้ง เราก็พบคำตอบในคำถาม มิใช่หรือ... ✕

คนที่สนใจจะมาพักที่โฮมสเตย์
อย่างน้อยก็น่าจะมีความสนใจ
ชอบป่า ชอบธรรมชาติใกล้เคียงกัน

‘อรพินโฮมสเตย์’

ล้มพลังชีวิตชาวสวนยางเมืองตรัง

‘อรพินโฮมสเตย์’ เป็นบ้านพักในอำเภอนาโยงของ อาจารย์อรพิน (เจี๊ยบ) และ อาจารย์วีรศักดิ์ อักษรเขต แห่ง โรงเรียนวิเชียรมาตุ หนึ่งในโรงเรียนของจังหวัดตรัง ที่เข้าร่วมโครงการก้าวอย่างฯ อาจารย์ทั้งสองท่านได้จัดบ้านพักให้เป็นโฮมสเตย์สำหรับคนที่สนใจบรรยายกาศป่าเขาของ จังหวัดตรัง

เพียง ๑๖ กิโลเมตรจากเมืองตรังไปทางอำเภอนาโยง ‘อรพินโฮมสเตย์’ ตั้งอยู่ใกล้อุทยานนกน้ำคลองลำชาน แคว้นผืนดินเล็กๆ โดยมีเทือกเขาบรรทัดทอดแนวอยู่อีกฟากหนึ่งของถนน คุณพ่อของอาจารย์อรพินซึ่งเป็นที่รู้จักและนับถือของชาวบ้านแถบนั้นนามว่า ‘ครูยงค์’ ได้บริจาคที่ดินบางส่วนให้กับกรมป่าไม้ ปัจจุบันก็คือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าและอุทยานนกน้ำคลองลำชานนั่นเอง

ต้นคิดในการทำโฮมสเตย์ คือ อาจารย์เจี๊ยบ ซึ่งคิดว่าอยากให้คนที่สนใจได้มาพักอาศัยและเรียนรู้วิถีชีวิตที่บ้าน ทั้งอาจารย์เจี๊ยบและอาจารย์วีรศักดิ์ก็อยากทำอะไรทำสนุกๆ แก่เหงา แถมยังได้เพื่อนใหม่เพื่อสนทนาแลกเปลี่ยนเรียนรู้กัน โดยคาดหมายว่าคนที่สนใจมาพักที่โฮมสเตย์ อย่างน้อยก็น่าจะชอบป่า ชอบธรรมชาติใกล้เคียงกัน

โครงการนี้เพิ่งเริ่มต้น แม้จะขึ้นป้าย ‘Orapin Home Stay’ มาร่วม ๒ ปีแล้ว แต่ก็เพิ่งมีโอกาสรับแขกไม่กี่ชุดส่วนใหญ่เป็นเพื่อนฝูงคนรู้จัก เพราะการจะไปพักได้ขึ้นอยู่กับไม่ติดธุระและความถูกต้อง เพราะเจ้าของบ้านอยากมีเวลาอยู่ดูแลแขกและมีโอกาสพบปะสนทนาด้วย ฉะนั้น ถ้าอยากจะมาพัก ต้องสอบถามกับเจ้าของบ้านซึ่งมีภารกิจอีกหลายอย่าง ทั้งงานสอนประจำที่โรงเรียนวิเชียรมาตุ นอกจากนี้ อาจารย์วีรศักดิ์ยังเป็นโค้ชว่ายน้ำที่มีตารางสอนว่ายน้ำแน่นอน

‘อรพินโฮมสเตย์’ มีห้องพักรวม ๑ ห้อง ไปกัน ๓-๔ คนก็ยังนอนได้ มีพื้นที่รอบบ้านที่อนุญาตให้กางเต็นท์ได้หากไปเป็นคณะใหญ่ อาจารย์ทั้งสองท่านสามารถประสานงานกับอุทยานคลองลำชาน ซึ่งมีบ้านพักอุทยานที่รองรับคนได้ถึง ๓๐ คน

กิจกรรมที่เตรียมไว้คือ ตื่นแต่เช้ามีดีไปกรีดยางที่สวนยางหลังบ้าน เก็บน้ำยางมาทำแผ่นยาง ดากให้แห้ง และนำไปรอขายให้รถรับซื้อยางแผ่นที่ผ่านหน้าบ้านตอนสายๆ

นอกจากนั้น ยังมีกิจกรรมปั่นจักรยานไปเที่ยวหน้าตกสายรุ่งซึ่งห่างจากบ้านไปเพียง ๗ กม. หน้าตกไพรสวรรค์ห่างจากหน้าตกสายรุ่ง ๑๑ กม. และถ้ามีเวลาก็ไปต่อได้ที่ลำปลอกศรีสอร์ท หน้าตกโดนเต๊ะ ถ้าจะปั่นแค่เที่ยวเดียวแล้วให้รถไปรับทั้งคนและจักรยานกลับ อาจารย์ทั้งสองท่านก็ยินดีจัดให้

ถ้าสนใจเดินป่าท่องเที่ยวเทือกเขาบรรทัด มีให้เลือกตั้งแต่ภูเขาเหยียบเมฆ ซึ่งดูคล้ายจะอยู่หน้าบ้านนี้เอง แต่ใช้เวลาขึ้นไปถึงยอดประมาณ ๗ ชั่วโมง นอกจากนั้น ก็มีภูหมอกภูเขา ซึ่งมีชาวบ้านแถบนั้นอาสาทำทาง

ส่วนอาหารการกิน จะทำเองก็มีครัวพร้อม หรือจะฝากท้องไว้กับอาจารย์ก็ได้ มีขนมจีนน้ำยาเจ้าอรอยที่เจ้าของบ้านภูมิใจเสนอเป็นอาหารเช้า และพร้อมจัดรายการบั้งๆ อย่างๆ อาหารทะเลสดสำหรับมื้อค่ำ ซึ่งหากจังหวะดีอาจได้ดินเนอร์ท่ามกลางแสงหิ่งห้อย

ทางเลือกสำหรับการเที่ยวตรังครั้งหน้า ติดต่อ อาจารย์วีรศักดิ์ ได้ที่ ๐-๑๙๗๘-๓๗๙๕ ✕

เที่ยวทั่วไทย ไปกับเอ็มที

อุษิบล จันทร์เปรมปฐม
วิทยากรหลัก กรุงเทพมหานคร

ตลาดนัดธนบุรี สนามหลวง ๒

เมื่อมากรุงเทพฯ หลายคนมักจะพบกับความแออัดของผู้คน รถยนต์ และอาคารร้านค้า

หากต้องการหลีกเลี่ยงสภาวะดังกล่าวและสัมผัสกับบรรยากาศโปร่ง โล่งสบาย ขอแนะนำให้แวะเที่ยวที่ตลาดนัดธนบุรี หรือที่ชาวบ้านเรียกว่า **สนามหลวง ๒** ละ

ตลาดนัดธนบุรี ศูนย์รวมจำหน่ายกล้วยไม้ และไม้ดอกไม้ประดับใหญ่ที่สุดในประเทศ มีพื้นที่รวมทั้งสิ้น ๑๙๓ ไร่

ในตลาดนัดมีการแบ่งโซนจำหน่ายสินค้าหลากหลาย เช่น โซนกล้วยไม้ โซนดอกไม้ประดับ โซนปลาสวยงาม โซนสัตว์เลี้ยง โซนสินค้าเบ็ดเตล็ด เป็นต้น

นอกจากนี้ สนามหลวง ๒ ยังเป็นแหล่งซื้อขายสินค้าที่อยู่ติดกับสวนสาธารณะขนาดใหญ่ชื่อ **สวนทิววนารมย์**

สวนทิววนารมย์เป็นสวนสาธารณะที่โดดเด่น สวยงาม มีเอกลักษณ์เฉพาะตัวคือมีพื้นที่เป็นสวนมะพร้าวน้ำหอม และเส้นทางจักรยาน มีการจัดตกแต่งพื้นที่เป็นสวนอเนกประสงค์ ประกอบด้วยสนามบาสเกตบอล สนามเด็กเล่น ลานแอโรบิก ลานศิลปะ เส้นทางเดิน-วิ่ง ออกกำลังกาย

- ศูนย์รวมการจำหน่ายกล้วยไม้ และไม้ดอกไม้ประดับที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย

รวมถึงมุมสวนสุขภาพที่ติดตั้งเครื่องเล่นออกกำลังกายกลางแจ้งไว้บริการประชาชน

เมื่อมาเยี่ยมชมเยือนตลาดนัดธนบุรี และสวนทิววนารมย์แล้ว สิ่งที่ไม่ควรพลาดคือแวะชม **ถนนอุทยาน** หรือ **ถนนอักษร** ถนนสายที่สวยงามที่สุดในประเทศ บรรยากาศตอนพลบค่ำจะมีแสงสีดงาม และมีสวนอาหารหลากหลายให้ลิ้มลอง

ตลาดนัดธนบุรีตั้งอยู่บนถนนทิววัฒนา เขตทวีวัฒนา สามารถเดินทางได้หลายเส้นทางคือ **เส้นทางแรก**จากถนนปิ่นเกล้า-นครชัยศรี เข้าสู่ถนนพุทธมณฑลสาย ๓ เลี้ยวขวาที่แยกสวนแสงธรรม ตรงไปข้ามสะพานเข้าสู่ตลาดธนบุรี

เส้นทางที่ ๒ มาทางถนนเพชรเกษม ผ่านแยกวงแหวนรอบนอก ผ่านแยกพุทธมณฑลสาย ๒ เลี้ยวขวาเข้าถนนพุทธมณฑลสาย ๓ ตรงไปที่แยกสวน

แสงธรรมแล้วเลี้ยวซ้าย ตรงไปข้ามสะพานก็จะถึงตลาดนัดธนบุรี

ทั้งสองเส้นทางนี้ก่อนข้ามสะพานด้านซ้ายมือ จะมี **ร้านขายกล้วยเดี่ยวกำลังเจ้าอร่อย**

เส้นทางที่ ๓ จากถนนปิ่นเกล้า-นครชัยศรี เข้าสู่ถนนทิววัฒนา เลี้ยวขวาเข้าสู่ตลาดธนบุรี

รถเมล์ที่ไปถึงตลาดนัดธนบุรี ได้แก่ รถขนส่งมวลชนสาย ๙๑ ก จากสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ถึงตลาดนัดธนบุรี และสาย ๑๖๕ จากบางกอกน้อยถึงตลาดนัดธนบุรี

ถ้าไปไม่ถูก แวะมาหาสุวิมลที่โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สตรีวิทยา พุทธมณฑล ซึ่งอยู่ใกล้ๆ นะคะ แล้วจะพาไปค่ะ ✕

โพลีเมียบนวลน้อ ล่องลิ หนีหาย

โดยทั่วไป ดูหนังไปได้ไม่นานก็จะรู้สึกเบื่อ จำเจ เพราะส่วนใหญ่มักทำหน้าที่สื่อสารกับสายตา ไม่เข้าไปถึงอารมณ์และจิตวิญญาณ

ความตรงไปตรงมานี้เองทำให้หนังไปถูกจัดคุณค่าในระดับ 'วิถิตาร' เป็นเช็ทส์ที่ซ้ำ ที่อ จนไม่ทำให้รู้สึกสนุก

ไปที่ชวนให้รื่นรมย์ จึงไม่ใช่แค่การเปลือยกายเท่านั้น แต่ต้องยั่วชวนให้รู้สึกอยากคล้อยตามไปด้วย แล้วไปแบบไหนที่คงความเช็ทส์ไม่น่าเบื่อ เหลือพื้นที่ให้จินตนาการผสมผสานศิลปะได้อย่างลงตัว

...เช็ทส์ในวรรณคดี เป็นคำตอบสุดท้าย !

หลายครั้ง การอ่านสร้างจินตนาการได้ดีกว่าการดู (ไม่นับคนที่ทำสื่อดีๆ ที่จุดประกายความคิดให้ต่อยอดไปได้) สิ่งที่พบจากฉากไปในบทกวีของวรรณคดีไทย คือการบรรยายเรื่องเพศอย่างโจ่งครึม เริ่มตั้งแต่การไอโลม เล้าโลม ทะโลม จนพระนางได้เสียทั่วทุกกระบวนท่า

- *บุษบงส่งดอกพัน* *ชลธาร*
- พอแสงสุริยฉาน* *จรัสดั่ง*
- คล้ายคลี่ฝักบาน* *แบะกลีบ*
- ภุมเมศร์รัสร้อ* *จรดเกล้า-*
- เสาวคนธ์*

ส่วนหนึ่งของโคลงสี่สุภาพที่ยกมานี้มาจากลิลิตพระศรีวิชัยชาดก ประพันธ์โดยเจ้าพระยาคลัง (หน) เป็นส่วนต้นของบทกวีที่เป็นการเล้าโลม ถ้าจัดระดับคงเป็นเรท R เปรียบชายเป็นดังแสงอาทิตย์ และหญิงเป็นดังดอกไม้เบ่งบาน จนแมลงต้องมาลิ้มรสน้ำหวาน อันเป็นลักษณะทั่วไปของบทกวีในวรรณคดีที่นิยมใช้ธรรมชาติเป็นสัญลักษณ์

ลองมาดูอีกตัวอย่างหนึ่งที่ทะเล็งติดเรท X ขึ้นมาหน่อย...

*เกิดพยับพายุพัดอัศจรรย์
ทะเล็งดังจะลุ่มด้วยลมภาพ
สำเภาจันเจียนจมด้วยลมซัด
ไหหล้าแล่นตัดแหลมแคมตะแคง
ถึงปากน้ำแล่นส่งเข้าตรงร่อง
ด้วยร่องน้อยน้ำคับอับสำเภา
พอกำลังลมจัดพัดกระโชก
เข้าครึ่งลำหายแคลงไม่โคลงเคลง
ด้วยคลองน้อยเรือถนัดจึงขัดขึง
พอชักใบขึ้นกรรอกลมตอกท้าย
พอฝนลงลมถอยเรือลอยลำ
ทั้งสองเสร็จสมชมชื่นตั้งจินดา*

*สลาตันเป็นระลอกกระลอกฉาน
กระทบดานกระแทกดังกำลังแรง
สลบลัดเลียบบังเข้าฝั่งแฝง
ตลบตะแลงเลาะเลียมมาตามเลา
ให้ขัดข้องแข็งขึ้นไม่ใคร่เข้า
ขึ้นติดตั้งหลังเต่าอยู่โคงเตง
กระแทกโคกกระท้อนโขดเรือโดดเหยิง
จันจู้เกรงเรือหักค้อยยกย้าย
เข้าติดตึงครึ่งลำระส่ำระสาย
ก็มิดหายเข้าไปทั้งลำพอน้ำมา
ก็ตามน้ำแล่นล่องออกจากท่า
ก็แนบหน้าผาคูกมากทุกวัน*

หลายคนคงเดาถูกว่าสำนวนแบบนี้มาจากเสภาขุนช้างขุนแผน ตอนที่ยกมาเป็นฉากคืนแต่งงานของพลายแก้วกับนางบัวคลี่ ซึ่งพลายแก้วเข้ามาหน้าเนี้ย แต่นางบัวคลี่ขัดเขินตามประสาคนไม่เคยร่วมประเวณีกับใคร

ในเสภาขุนช้างขุนแผน ฉบับหอสมุดแห่งชาติ จะจบฉากรักเพียงแค่นางบัวคลี่ขัดเขินเท่านั้น ดังนั้น หากจะหาบทกวีแบบ 'ทั้งสองเสร็จสมชมชื่นตั้งจินดา' นี้ ต้องหาจากเสภาขุนช้างขุนแผน ส่วนนครูแจ้ง

บทกวีในวรรณคดี กับบทกวีในหนังสือ คล้ายกันตรงที่ผู้หญิงต้องรับบทเก้อเขินเอียงอาย แล้วลงท้ายด้วยอาการอ่อนระทวยเมื่อได้รับรสสัมผัส โดยมีความรู้สึกของฝ่ายชาย เป็นตัวนำในการเล่าเรื่องและพาให้เพศสัมพันธ์ครั้งนั้นเริ่มและสิ้นสุดได้

ขณะที่หนังไม่ให้ความสำคัญกับพื้นเพของตัวละคร แต่ในวรรณคดีไทยเราจะรู้สึกว่าตัวพระต้องเก่ง มีความสามารถ มุ่งมั่น กล้าหาญ ส่วนเรื่องรักกับหญิงสาวนั้นเป็นเพียงเรื่องหนึ่งในโลกใบใหญ่ของผู้ชายเท่านั้น

แล้วผู้หญิงหายไปไหน?

คำถามนี้ ไม่ใช่คำถามเพื่อการเรียกร้องสิทธิสตรี เพียงแต่ต้องการมองหาวิธีเสพสื่อไปอย่างเท่าทัน เมื่อเราเสพเรื่องราวความสัมพันธ์ที่มีคนเกี่ยวข้องมากกว่า ๑ คนขึ้นไป โฉนการเล่าเรื่องมักมีศูนย์กลางซึ่งบังเอิญเป็นฝ่ายชายเพียงฝ่ายเดียว

หากเรื่องราวนอกจอ ทุกคนต่างก็มีโลกใบใหญ่ของตัวเอง มีความสัมพันธ์เป็นวงจรรับส่งสลับกันไปมา ไม่ใช่วิ่งทางเดียวแบบเรื่องเล่า หากนอกจอ ฝ่ายรับในบทเช็ทส์ไม่อืดเอื้อน แต่โฉบเฉี่ยว ไม่มีการตอบสนองแบบเรื่องเล่า

หรือฝ่ายหนึ่งเลือกจะ 'แสดง' ให้ดูเหมือนมีอารมณ์ความรู้สึกที่เดาว่าน่าจะเป็น แต่ความจริงไม่ได้รู้สึกอย่างที่แสดงล่ะ

ถ้าเป็นอย่างนั้น ต่อให้เขียนแค่ไหน ไม่คนใดคนหนึ่งหรือทั้งสองฝ่าย มีอันได้จ้อย เพราะรักต้องลุ่มเข้าลึกวัน X

หิ้งห้อยน้อยนำโชค

หิ้งห้อยน้อย

ฤดูฝนนี้ ชีวิตชาวไทยพบกับเรื่องราวหลากหลายรสชาติจริงๆ มีคนที่น้ำตานองเพราะเสียบ้าน ไร่นา กระทั่งคนในครอบครัว โดยไม่ทันกล่าวลาจากกระแสน้ำป่า ขณะที่หลายคนยิ้มร่าใจที่ได้เข้าเรียนในมหาวิทยาลัยที่ตั้งใจไว้ (ชะติ) หลายคนน้ำตาคลอเมื่อมีส่วนร่วมในพิธีที่อาจจะเป็นครั้งสุดท้ายในชีวิตนั่นคือพระราชพิธีฉลองสิริราชสมบัติครบ ๖๐ ปี และอีกหลายคนยอมอดหลับอดนอน ลุ้นกับการแข่งขันกีฬาที่กลายเป็นกีฬาของโลกไปแล้ว

เมื่อเรื่องราวบนโลกใบนี้ล้วนทำให้แมลงที่กะพริบแสงได้ต้องตื่นเต้นร่วมด้วยเสียทุกเรื่องไม่ว่าจะนำมาซึ่งรอยยิ้ม หรือน้ำตา ฉะนั้น ควรรีบฉวยโอกาสนี้เป็นส่วนหนึ่งของชาวโลกด้วยเลยดีกว่านะ ด้วยการหยิบสักเรื่องมาเป็นคำถามให้ผู้อ่านที่รักร่วมสนุกกับหิ้งห้อยๆ เรื่องนั้นก็คือ (ขอกระซิบว่า คำถามสำหรับครั้งนี้จำต้องอาศัยความตั้งใจในการค้นคว้าให้ได้มาซึ่งคำตอบอย่างยิ่ง) แอ่น แอน แอนนนน...

คำถามประจำฉบับ

การแข่งขันกีฬาโอลิมปิกที่กำลังจะเกิดขึ้นในอีกสองปีข้างหน้านั้นมาสกอตหรือดัวการ์ตูนที่ถูกเลือกให้เป็นสัญลักษณ์ของการแข่งขันครั้งนี้คือสัตว์ชนิดใด

ก. หมี่แพนด้า

ข. ปลา

ค. นกนางแอ่น

ง. ละมั่งทิเบต

จ. หนูน้อย

เห็นด้วยใช่ไหมว่าเป็นคำถามที่ต้องการความตั้งใจในการค้นหาคำตอบเพียงไร ฉะนั้น เมื่อหาได้แล้ว ก็ขอโปรดอย่าช้านะผู้อ่านที่รักของหิ้งห้อยน้อย รีบเขียนคำตอบมา จะโดยทางอีเมล ksattay@path.org หรือทางไปรษณีย์บัตรก็ได้จะ จำหน้าซองว่า ตอบคำถามหิ้งห้อยน้อยนำโชค ส่งมาที่ องค์การแพธ ๓๗/๑ ซอยเพชรบุรี ๑๕ กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐ อย่าส่งเกินวันที่ ๑๕ สิงหาคมศกนี้ล่ะ สำหรับซองรางวัล หิ้งห้อยน้อยสรรหาไว้รอทำแล้วสำหรับผู้ตอบถูก ๑๐ รางวัล คือ **เสื้อยืดไปโล teenpath** และ **คู่มือเล่นสนุก มุกก๊วยย่าง**

รายชื่อผู้โชคดีจากการตอบคำถาม

จากคำถามที่หิ้งห้อยฯ ได้ขอความเห็นจากผู้อ่านที่รักเมื่อฉบับที่แล้วว่า

‘เห็นด้วยหรือไม่ ถ้าวัยรุ่นในบ้านของท่านมาบอกว่ายากมีรายได้พิเศษ โดยเป็นตัวแทนขายถุงยางอนามัยยี่ห้อ Oop! และจะให้เหตุผลประกอบว่าอย่างไร’

มีผู้ส่งความเห็นเข้ามามากมายจนทางคณะกรรมการไม่อาจตัดสินใจว่าความเห็นใด **‘โดน’** ที่สุด จึงได้มีมติมอบรางวัลให้ทุกท่านดังรายนามข้างล่างนี้จะ

คุณมานพ ปิยะชาติวัฒนกุล และคุณเสนต์ ชุมแสน จากโรงเรียนพระราชรั้ว ธรรมคุณ จ.ลำปาง

คุณสมนึก ตัญหล้า สพท.ลำปาง เขต ๒

และสุดท้าย คุณปรกโมทย์ ทองคง จ.สขขลา

ตัวอย่างคำตอบจากผู้ที่ได้รับรางวัล

ขอตอบว่าเห็นด้วยอย่างยิ่ง เพราะ

๑. เป็นเทคนิคทางอ้อมที่จะให้เยาวชนมีการป้องกันตัวเองโดยเฉพาะโรคเอดส์ เพื่อนๆ ของเยาวชนที่ขายก็จะกล้าใช้ เนื่องจากเห็นว่า **‘เป็นสิ่งที่ไม่น่าอาย’** เพื่อนของเขาที่ยังขายเลย

๒. เยาวชนย่อมมีรายได้จากการขายถุงยาง จริงๆ คงเป็นเปอร์เซ็นต์ ยิ่งขายได้มากยิ่งมีรายได้มาก ดังนั้น เยาวชนคนนั้นก็ **‘จะพยายามขายให้ได้มากๆ เป็นการประชาสัมพันธ์การใช้ถุงยางอนามัยไปในตัว’**

๓. เยาวชนผู้ชายและเพื่อนๆ ของเขาจะเรียนรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาไปโดยอัตโนมัติ เนื่องจากการขายต้องมีการพูดเพื่อชักจูงให้ผู้อื่นซื้อ ดังนั้น เขาต้องเสาะแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับกรรมวิธีเพศสัมพันธ์ที่ไม่ป้องกัน การตั้งท้อง การทำแท้ง โรคติดต่อ และคุณภาพชีวิตของเด็กที่เกิดขึ้นมาจากพ่อแม่ที่ไม่พร้อม เป็นต้น

รอรับรางวัลที่บ้านนะจะ ไม่ต้องเสียค่ารถมารับจากปึกหิ้งห้อยน้อยหรอก X

กลุ่มหมากเล็บแมว

ภายใต้เครือข่ายเยาวชน V-Teen โครงการเพศศึกษาเพื่อเยาวชน ‘ก้าวข้ามอย่างเข้าใจ’ มีกลุ่มเยาวชนที่รวมตัวกันทำกิจกรรมเพศศึกษานอกห้องเรียนอยู่หลายกลุ่ม ฉบับนี้จะพาค่านไป ‘เยี่ยม... เยาวชน’ ที่กลุ่ม ‘หมากเล็บแมว’

กลุ่มเยาวชน ‘หมากเล็บแมว’ เปรียบตัวเองเหมือนต้นหมากเล็บแมว ที่มีหนามแหลมคมเป็นดั่งอาวุธที่ป้องกันตัวเยาวชน ให้มีชีวิตและสุขภาพทางเพศที่ปลอดภัย

พวกเขา มาจากการรวมตัวกันของนักศึกษา ๙ สถาบันในสังกัดสถาบันอาชีวศึกษาจังหวัดอุดรธานี ได้แก่ วิทยาลัยอาชีวศึกษา วิทยาลัยเทคนิค วิทยาลัยสารพัดช่าง วิทยาลัยบริหารธุรกิจ และการท่องเที่ยว วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษก วิทยาลัยการอาชีพหนองหาน วิทยาลัยการอาชีพกุมภวาปี และวิทยาลัยการอาชีพบ้านผือ

หลังจากนักศึกษาเหล่านี้ผ่านกระบวนการอบรมค่ายเยาวชนรู้เท่าทันสื่อ เมื่อปี ๒๕๕๗ พวกเขาได้รวมกลุ่มกันเพื่อถ่ายทอดความรู้ ทักษะ การคิด วิเคราะห์สื่อ เพื่อให้เพื่อนเยาวชนเท่าทันอิทธิพลของสื่อที่มีต่อการตัดสินใจของเยาวชน และสามารถป้องกันการติดเชื้ทางเพศสัมพันธ์และการตั้งครรภ์เมื่อไม่พร้อม หมากเล็บแมวในยุคบุกเบิก นำทีมโดย สุริรัตน์ สงคราม (สุ) และทีมงาน ได้แก่ อัน เตียรย์ ปลา อีฟ ดิว นุ พิฟ นิว ตุกตา เยาว์ น้อยหน้า ฯลฯ ขณะนี้พวกเขากำลังสานงานให้แก่รุ่นน้องเป็นรุ่นที่สอง

ที่ผ่านมา หมากเล็บแมวมีผลงานหลายอย่าง เช่น จัดค่ายเยาวชนรู้เท่าทันสื่อ ร่วมจัดโครงการ ‘คุยเปิดใจ รักปลอดภัย’ ที่อุดรฯ ร่วมจัดกิจกรรม ‘รักปลอดภัย Valentine Sign In’ ที่รถไฟฟ้ามหานคร กรุงเทพฯ และในปีนี้จะจัดค่ายอบรมทักษะการดำเนินกิจกรรมอย่างมีส่วนร่วม ค่ายเยาวชนรู้เท่าทันสื่อรุ่นที่ ๓ ผลิตรายการวิทยุชุมชน วารสารรักษ์อุดร จัดทำละคร

สัญจร ฯลฯ และยังทำกิจกรรมร่วมกับเครือข่ายผู้ติดเชื้อเอชไอวี/เอดส์อุดรธานีด้วย

คนทำงานในหมากเล็บแมว แม้จะอยู่กลุ่มเดียวกัน แต่ก็มีความคิดที่หลากหลาย เช่น อัจฉรา ธาณกุล (อัน) แม้ว่าจะจบการศึกษาจากวิทยาลัยอาชีวศึกษา อุดรธานี และไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลอีสาน วิทยาเขตขอนแก่นแล้ว แต่อันยังมาช่วยกิจกรรมกลุ่มเสมอ อันบอกว่า ที่มาทำหมากเล็บแมว เพราะเรื่องเพศเป็นประเด็นท้าทายต่อการทำงานเนื่องจากคนส่วนมากไม่ยอมรับ

ส่วน พูนสุข ศรีมา (ปลา) ประธานกลุ่มรุ่น ๒ จากวิทยาลัยบริหารธุรกิจ บอกว่า พอได้ทำงานกับหมากเล็บแมวก็นึกชอบ เพราะได้ร่วมคิด วิเคราะห์ และลงมือทำด้วยตนเอง ขณะที่ กรินทร์ ฤชากุล (ออฟ) จากวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรฯ เห็นว่า ความแปลกใหม่ในเรื่องเพศศึกษา เป็นสิ่งดึงดูดให้เขาเข้ามาทำงาน

ส่วน อุดรชัย พิมดี (เตียรย์) รองประธาน จากวิทยาลัยเทคนิคอุดรฯ บอกว่า เขาเป็นคนชอบพูด ชอบแสดงออก และต้องการให้ครูเห็นศักยภาพว่า เด็กเรียนไม่เก่ง หรือไม่ใช่นักกิจกรรมแบบเขา ก็สามารถทำกิจกรรมได้

เตียรย์ สรุปบทเรียนการทำงานหมากเล็บแมวอย่างน่าสนใจว่า ‘การทำงานมีความตั้งใจอย่างเดียวไม่พอ แต่ต้องใส่ใจรายละเอียดที่เป็นขั้นตอน กระบวนการ และต้องแม่นยำในข้อมูลอีกด้วย’

มนัสนันท์ รัตริหว่าง (ครูน้อย) ครูที่ปรึกษาจากวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุดรธานี กล่าวว่า เยาวชนหมากเล็บแมวเป็นเยาวชนที่เข้ามาทำงานด้วยใจจริง ไม่ตั้งเงื่อนไขตนเองว่าให้เกิดหุนหันถ้าหุนหันมาทำงาน เพราะเขาเห็นว่ามันมีประโยชน์กับตัวเอง เพื่อน และรุ่นน้อง

มนัสนันท์บอกว่า ในฐานะครูที่ปรึกษาก็พยายามจะสนับสนุนทุกอย่าง เช่น การให้คำปรึกษาเมื่อเกิดความขัดแย้งในการทำงาน หรือแม้แต่ปัญหาครอบครัว รวมทั้งช่วยประชาสัมพันธ์กิจกรรมหน้าเสาธงให้คณะครู และนักเรียนได้ทราบ

‘เมื่อมาทำงานกลุ่มร่วมกัน สิ่งที่สำคัญคือเรื่อง ความรับผิดชอบ การทำงานเป็นทีม การลดช่องว่างที่เป็นเรื่องแนวคิดระหว่างเด็กและผู้ใหญ่ เพิ่มการสื่อสารกันมากขึ้น และไม่อยากเห็นผู้ใหญ่หาผลประโยชน์จากการทำงานกับเด็ก’

บุศราภรณ์ ขาวชายโขง (ครูปลา) ครูที่ปรึกษากลุ่ม จากวิทยาลัยเทคนิคอุดรธานี กล่าวว่า หัวใจในการทำงาน ไม่ได้อาศัยแค่ความฮึด ความอดทนเท่านั้น หากแต่ต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ใหญ่ใจดี ทั้งหลายในการช่วยประสานงานระหว่างเยาวชนกับผู้ใหญ่จากหน่วยงานและองค์กรภาคีต่างๆ

‘แม้การทำงานจะมีปัญหาแต่ไม่เคยเห็นแววดาแห่งความท้อแท้ของพวกเขาเลย’ ครูปลา กล่าวอย่างหนักแน่น ✖

มนัสนันท์ รัตริหว่าง (ครูน้อย)

บุศราภรณ์ ขาวชายโขง (ครูปลา)

กรินทร์ ฤชากุล (ออฟ)

อุดรชัย พิมดี (เตียรย์)

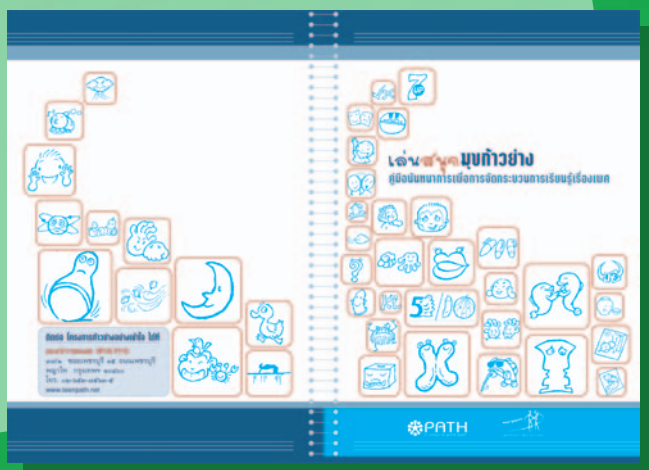

อัจฉรา ธาณกุล (อัน)

เล่นสนุก

เล่นสนุก मुखก้าวอย่าง

คู่มือนันทนาการเพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้เรื่องเพศ

โครงการเพศศึกษาเพื่อเยาวชน

'ก้าวอย่างอย่างเข้าใจ' (Teenpath)

ให้ความสำคัญกับการทำงานกับผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้ปกครอง เพื่อเตรียมความพร้อม ในการจัดกระบวนการเรียนรู้และการสื่อสาร เรื่องเพศกับเยาวชน

สิ่งสำคัญในการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนา/อบรมทุกคนมีส่วนร่วม ทำความรู้จักกันเคย และเปิดโอกาสให้พูดคุย แลกเปลี่ยนกันมากขึ้นก็คือ กิจกรรมนันทนาการ

เหตุนี้เองผู้แต่ง (ผู้จัดทำ) เรื่องเกมขององค์การแพธ **หทัยรัตน์ สุดา** จึงได้รวบรวมและเรียบเรียงคู่มือนันทนาการ 'เล่นสนุก मुखก้าวอย่าง' เพื่อให้ผู้จัดกระบวนการเรียนรู้ เรื่องเพศ หรือวิทยากรการอบรมต่างๆ ไปได้นำไปประยุกต์ใช้

กิจกรรมทั้งหมดมี ๔๒ เกม

ได้มาจากการไปร่วมประชุม หรืออบรมทั้งในและต่างประเทศ (โค อินเทอร์เน็ต) โดยแบ่งเป็น ๖ บท ดังนี้

บทที่ ๑ เตรียมความพร้อม

เป็นเกมเพื่อกระตุ้นให้ผู้เข้าร่วมๆ ที่มีบุคลิกแตกต่างกัน หลากหลาย หรือยังไม่รู้จักกัน มาก่อน ได้เริ่มต้นสร้างความสัมพันธ์และความรู้สึกว่าเป็น 'น้ำหนึ่งใจเดียวกัน'

บทที่ ๒ แนะนำตัว ทำความรู้จัก

เกมนี้เพื่อให้แต่ละคนได้แนะนำตัว และทำความรู้จักกับเพื่อนใหม่มากขึ้น

บทที่ ๓ ตกลงกติกาการเรียนรู้ร่วมกัน

ถือว่าเป็นส่วนสำคัญในการเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมๆ ได้วางกติกาการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อเอื้อให้เกิดการแลกเปลี่ยนกันอย่างกว้างขวางและสบายใจตลอดการอบรม

บทที่ ๔ กระตุ้นความไว ทดสอบไหวพริบ

เพื่อผ่อนคลายบรรยากาศยามบ่ายให้มีความตื่นตัว กระฉับกระเฉง โดยใช้เวลาสั้นๆ

ไม่เกิน ๑๐ นาที

บทที่ ๕ พัฒนาทักษะการฟัง

เพื่อช่วยส่งเสริมให้ผู้เข้าร่วมๆ ได้พัฒนาทักษะการฟัง การสังเกต และการสื่อสารร่วมกัน

บทที่ ๖ แบ่งกลุ่มย่อย

กระบวนการอบรมมักจะมีการแลกเปลี่ยนในกลุ่มย่อย เพื่อให้ทุกคนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นอย่างทั่วถึง เกมในบทนี้จะช่วยให้การแบ่งกลุ่มย่อยเป็นไปอย่างสนุกสนาน

คู่มือเล่มนี้เป็นเพียงตัวอย่างที่รวบรวมขึ้น เพื่อให้วิทยากร สามารถประยุกต์เกมต่างๆ ให้เกิดความสนุกสนาน และสอดคล้องไปกับสาระตามวัตถุประสงค์ของการเรียนรู้

หากท่านใดสนใจคู่มือเล่มนี้ สามารถติดต่อสอบถามได้ที่ **สุกัทธิรา บัวเพิ่ม** องค์กรการแพธ ๐-๒๖๕๓-๗๕๖๓-๕

หรือคลิกดูได้ที่ www.teenpath.net และหากท่านใดนำคู่มือไปใช้ประโยชน์แล้ว พบข้อบกพร่อง หรือมีข้อเสนอแนะ โปรดส่งความคิดเห็นของท่านมาได้ที่ **องค์การแพธ (PATH)**

จักเป็นพระคุณยิ่ง